

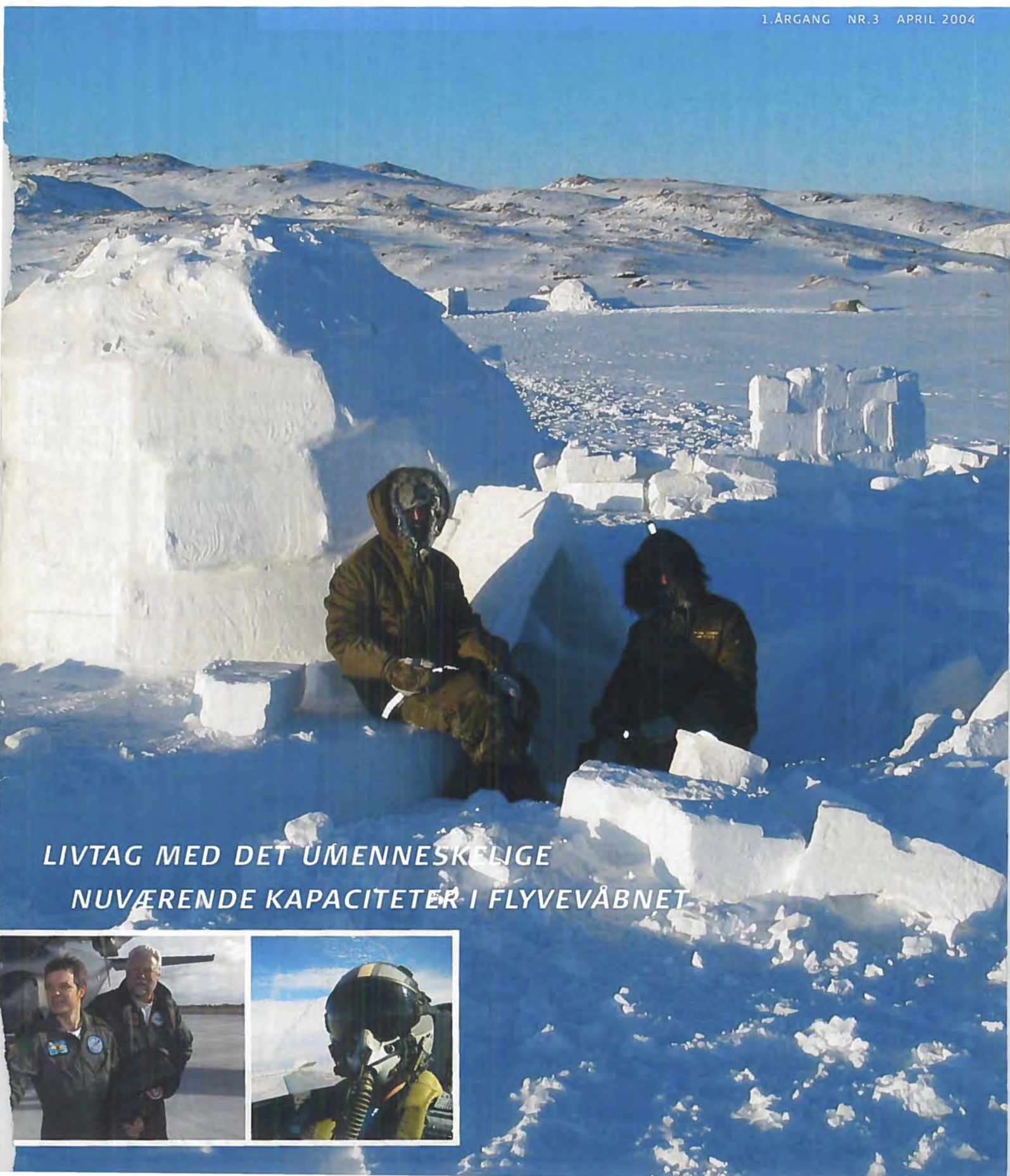

Flyvevåbnet

til Flyvevåbnets medarbejdere

1. ÅRGANG NR. 3 APRIL 2004

**LIVTAG MED DET UMENNESKELIGE
NUVÆRENDE KAPACITETER I FLYVEVÅBNET**

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR

Oberst Søren Falk-Portved
Stabschef ved Flyvertaktisk Kommando
Telefon: 99 62 49 50, lokal 5101

CHEFREDAKTØR

Arne Bach Nielsen
Flyvertaktisk Kommando
Telefon: 99 62 49 50, lokal 5116
Mobil: 40 80 17 72
Fax: 99 62 49 52
E-mail: bladet-flyvevaabnet@mil.dk
Intranet: bladet-flyvevaabnet

REDAKTØR FOR FLYVEMATERIELKOMMANDOEN

Anders Paaskesen
Flyvematerielkommandoen
Flyvestation Værløse
3500 Værløse
Telefon: 44 78 20 26

POSTADRESSE

Flyvevåbnet, til Flyvevåbnets medarbejdere
Flyvertaktisk Kommando
7470 Karup J

LAYOUT

re:public
Laplandsgade 4, 1 sal
2300 København S

TRYK

Printdivision

OPLAG: 9.600

FORSIDEBILLEDE

Foto: Arne Bach Nielsen

Under Flyvevåbnets kapaciteter hører også flyvning i arktiske områder. Derfor træner besætningerne overlevelse i arktisk miljø lige så selvfølgelig, som de træner i at overleve på vand. Billedet er fra årets Pitugfik-øvelse på indlandsisen ved Sønder Strømfjord i marts.

Indholdet i bladet kan frit citeres med angivelse af kilde.

Bladet kan downloades fra følgende internetsider
www.ftk.dk
www.fmk.dk

UDGIVER

Flyvertaktisk Kommando
7470 Karup J

Flyvematerielkommandoen
Postboks 130
3500 Værløse

INDHOLD

03	"En verden i forandring – et forsvar i forandring"
04	Udspil forandrer Flyvevåbnet
06	Danskere med i verdens mest realistiske øvelse
08	Stor grad af selvbeskyttelse i det jordbaserede luftforsvar
10	Eskadrille 722 i højt beredskab
11	De grønne helikoptere leverer varen
12	Eskadrille 721 - Hvor som helst og når som helst
13	Befalingsmænd i grønt - Soldaterrollen skærpes
14	Flyvevåbnets omdrejningspunkt i Grønland
15	På artisk togt med Luftgruppe Vest
16	Livtag med det umenneskelige
18	Manas-soldater samlet hos Biker-Jens
19	Internationale opgaver kræver mere militærpoliti
20	En himmel – ét system
22	Finderup i den fjerde dimension
24	Eskadrille 721 blev vendelbo
25	Orden i uniformen
26	Den kom, vi så, den sejrede
28	Flyvevåben-museum er undervejs
30	To gange chefskifte på Sjælland
30	Åbent hus aflyst i år.
30	Tag bladet med hjem
31	Katapultsædet er våbenmandens område

"EN VERDEN I FORANDRING – ET FORSVAR I FORANDRING"

"En verden i forandring – et forsvar i forandring" er titlen på regeringens oplæg til en ny forsvarsordning 2005 – 2009. Forsvarsministeren præsenterede oplægget på en pressekonference sammen med Forsvarschefen og Chefen for Hjemmeværnet den 11. marts 2004.

Regeringen tager udgangspunkt i Bruun-rapporten og de dramatiske begivenheder, der skete den 11. september 2001 ved angrebet på World Trade Center og det senere angreb på Bali. Bombningerne i Madrid samme dag som regeringens præsenterede sit oplæg, gav yderligere en understregning af den grusomme og meget foranderlige verden, vi lever i. Og ikke mindst de sikkerhedspolitiske udfordringer, der er konkretiseret efter murens fald i november 1989.

Flyvevåbnet er et tekniktungt værn. Gennem en langvarig satsning på præcisionsvåben, modernisering af F-16, DeHawk og C2 systemer, samt gennem en forudseenhed for den utrolige revolution i informationsteknologien, der medfører udvikling mod Network Centric Warfare, har materielinvesteringerne i små nøk givet Flyvevåbnets kapaciteter en særlig retning mod hvad der kræves i dag. Det startede for mange år tilbage, og ses mest markant gennem udviklingen af F-16 systemet, det jordbaserede luftforsvar samt gennem investeringer i overvågningsradarer med det netværk, der binder dem sammen. Som Chefen for Flyvertaktisk kommando skrev i en kronik i Jyllands Posten den 19. februar 2004: "Flyvevåbnet er klar til at tage de nye udfordringer op".

Og vi var klar, da der blev kaldt. Vi var blandt de første i Afghanistan og med til at bygge Ganci Air Base i Kirgisistan op. Som et af de få flyvevåbner i Europa havde vi præcisionsvåben, der kunne klare de moderne kampformer, hvor terrorister og uskyldigt udseende civile maskiner kan forvandles til dødbringende våben i det, som kaldes asymmetrisk krigsførelse. Under den anden golfkrig var vi klar til at sende DeHawk til Tyrkiet som et lavtdækkende supplement af de hollandske PATRIOT missilsystemer.

Begge disse missilsystemer er kapable til at beskytte baglandet, som jo er det målområde, der særligt falder i Al Qaida's og andre terroristers smag.

Forsvarschefen gav i november 2003 sit bud på, hvilke kapaciteter det danske forsvar skulle råde over i denne foranderlige verden. Flyvevåbnet havde i Forsvarschefens notat bevaret sine "tre ben": 12+12 F-16 fly til udsendelse, DeHawk missil-clustre, der med nyt missil kunne opdateres til hele spektret af nye lufttrusler, samt et kontrol- og varslingsystem, hvor substantielle dele kunne deployeres internationalt. De nye transportfly og helikoptere var naturligvis også inkluderet i Forsvarschefen kapacitetsnotat, som de væsentligste elementer i støtten til andre værn og det civile samfund. Alle er kapaciteter, som passer fremragende ind i den nye internationale sikkerhedspolitiske profil, som Danmark ønsker at føre.

Ønskerne om kapaciteter i forsvaret er store og pengene er små. Forsvarschefens oprindelige ønsker ville have kostet ca. 22 mia. kr. pr år og Regeringen kan afse cirka 19 mia. kr. Den politiske proces frem til regeringens oplæg har uden tvivl været hård, for der skulle klippes en tå og hugges en hæl. Regeringens oplæg til forsvarsforligsforhandlingerne er således et kompromis for at få økonomien til at passe. For Flyvevåbnet betyder regeringens oplæg en række drastiske ændringer. Flyvematerielkommandoen nedlægges, og der oprettes en central materieltjeneste for hele forsvaret. Udlicitering af vedligeholdelse af forsvarets materiel-systemer skal for alvor tage fart, hvilket forventes at betyde Hovedværksted Værløses nedlæggelse. De væsentligste ændringer inden for Flyvertaktisk Kommandos område er naturligvis forslaget om nedlæggelse af DeHawk, Eskadrille 724 og Flyvestation Værløse. F-16 strukturens fremtidige form er heller ikke endelig afklaret. Det endelige forsvarsforlig forventes indgået i nærmeste fremtid. □

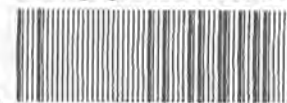
17/4 24

L8 FLV

53223

Det Kongelige Garnisonsbibliotek

10000485192

UDSPIL FORANDRER FLYVEVÅBNET

AF CAMILLA ROSENGAARD

Fire helikoptere af typen EH101 skal ifølge udspillet tilmeldes NATO. Desuden skal fire helikoptere i forlignsperioden opdateres til at kunne anvendes på Søværnets skibe.

REGERINGEN ER KOMMET MED SIT UDSPIK TIL ET FORSVARSFORLIG FOR 2005-2009. BAROMETRET STÅR PÅ FORANDRING FOR FLYVEVÅBNET.

Aviserne blev nærlæst af medarbejderne på Flyvevåbnets tjenestesteder rundt om i landet, da dagbladene onsdag den 10. marts kunne offentliggøre store dele af regeringens udspil til de næste fire års forsvarsforlig. Da forsvarsminister Svend Aage Jensby (V) i selskab med forsvarschef Jesper Helsøe nogle timer senere fremlagde udspillet på et pressemøde på Kastelet, lyttede medarbejderne også opmærksomt med. Spørgsmålet om, hvad der kommer til at ske med arbejdspladserne i Flyvevåbnet og med organisationen som helhed, var på alles læber. Selvom regeringens udspil i sagens natur kun er foreløbigt, udstikker det alligevel en kurs for fremtiden. Og ét står klart: Flyvevåbnet går store forandringer i møde.

FARVEL TIL KOLD KRIG

Udspillet til forsvarsforliget, der skal løbe fra 2005-2009, er først og fremmest et endeligt farvel til den kolde krigs mobiliseringsforsvar og et goddag til et totalforsvar med fokus på løsning af internationale opgaver. Desuden skal forswarets evne til at beskytte landet mod terroraktioner skærpes. Hvad dette markante skift præcis kommer til at betyde for Flyvevåbnet er endnu uvist.

FREMTIDIGE MATERIELINVESTERINGER

Det samlede forsvarsbudget bliver ifølge regeringens forligns-udspil på 19,1 mia. kroner hvert år i hele forlignsperioden fra 2005-2009. I løbet af hele perioden vil de tre værnss samlede materielinvesteringer beløbe sig til 13,2 mia. kroner.

I forlignsperioden skal Flyvevåbnet ifølge regeringens udspil opdatere og indkøbe materiel for knap 1,8 mia. kroner. I det beløb indgår der en fortsat NATO-tilpasning af F-16 herunder M5 opdatering, installering af selvbeskyttelsesudstyr på flere af Flyvevåbnets fly, opdatering til lufttankning og strategisk lufttransport, implementering af Link 16 til F-16 og investering i deployerbar radarkontrolkapacitet. Endelig skal EH101 opdateres til maritim version.

- På nuværende tidspunkt har vi ikke detailviden nok til at sige, hvad det her udspil betyder for hver enkelt medarbejder. Nu vil de lokale samarbejdsudvalg blive involveret i konsolideringen af de projekter, der er lagt på bordet. Det vil sige, at de vil få travlt med at regne det materiale igennem, som ligger til grund for politikernes beslutninger. Det arbejde skal være afsluttet i 2004. Forliget vil få stor indflydelse på Flyvevåbnet og ikke mindst Flyvematerielkommandoen. Derfor må åbenhed være vigtig i den

Ifølge regeringens plan bevarer Danmark 48 F-16 for at kunne bidrage med 8 F-16 på højt beredskabsniveau og 8 på lavere beredskabsniveau til NATO's internationale operationer.

Flyvevåbnets jord-til-luft missiler Dehawk skal ifølge regeringens forsvarsudspil skrottes.

kommende tid, siger generalmajor Klaus L. Axelsen dagen efter regeringen har lanceret sit forsvarsudspil.

En af de store forandringer for FMK bliver sammenlægningen af forsvarets tre materielkommandoer. En forandring, der har været lagt op til igennem lang tid. Den nye fælles støttefunktion under navnet Forsvarets Materieltjeneste, FMT, vil sandsynligvis få til huse i Forsvarskommandoens bygning i Vedbæk.

FLYVESTATION VÆRLØSE I FAREZONEN

Et af de afsnit i forsvarsministerens forligsudspil, der blev nærlæst af Flyvevåbnets medarbejdere, handler om Værløse. Ifølge planen skal Hovedværksted Værløse nedlægges. Flyvestation Værløse, der ikke har været operativ siden Eskadrille 721 i marts forlod flyvestationen, skal afhændes. Al vedligeholdelse af transportfly, inspektionsfly og helikoptere skal ifølge udspillet udliciteres. Klaus L. Axelsen påpeger det økonomisk risikable i blot at udlicitere helikoptervedligeholdelsen uden som planlagt selv at indgive et kontrolbud.

"DET ER EN UALMINDELIG SKIDT IDÉ AT FRAVIGE TANKEN OM ET KONTROLBUD FOR HELIKOPTERVEDLIGEHOLDELSE. KOMMERCIELT SET ER DET UDEN TVIVL FORDELAGTIGT SELV AT INDGIVE ET KONTROLBUD. DET KUNNE JO VÆRE, AT FLYVEVÅBNETS EGET BUD VAR BILLIGST. RENT ØKONOMISK ER DET IKKE HENSIGTSMÆSSIGT PÅ FORHÅND AT OPGIVE DEN PLAN" SIGER GENERALMAJOR I FLYVE-MATERIELKOMMANDOEN KLAUS L. AXELSEN.

Flyvevåbnets jord-til-luft missiler Dehawk er et andet område, som bliver stærkt berørt af regeringens udspil. Det jordbaserede luftforsvar skal ifølge regeringens forligsudspil skrottes.

Dehawk, som ved udgangen af 2003 var blevet moderniseret for 800 mio kroner, koster ca. 150 mio kroner at drive om året. De penge vil forligspartierne gerne frigøre til andre formål.

EH101 TIL BRUG PÅ SKIBE

Flyvevåbnets nye helikopterflåde bestående af 14 EH101, hvoraf de første leveres i anden halvdel af 2004, bliver i fremtiden en del af det danske NATO-bidrag. Hvis regeringens udspil bliver en realitet, vil Danmark tilmelde ét såkaldt helikopterelement bestående af fire EH101 til NATO. Der indgår yderligere fire EH101-helikoptere til brug på Søværnets skibe. Helikopterne skal i den forbindelse opdateres til maritim version, så de i fremtiden kan bruges på skibe.

Danmark tilmelder desuden to af Flyvevåbnets nye transportfly af typen C130J-30 til NATO. Den ene bliver tilmeldt på højt beredskab mens den anden tilmeldes til lejlighedsvis indsættelse på et lavere beredskab.

NY F-16-STRUKTUR

Ifølge regeringens forsvarsudspil skal Danmark i fremtiden tilmelde et kampflybidrag bestående af otte F-16 på højt beredskabsniveau og otte F-16 på lavere beredskabsniveau til brug for NATO's internationale operationer. F-16 skal evt. samles i to eskadriller, der begge i givet fald vil operere fra Flyvestation Skrydstrup.

Skrydstrup spiller også en anden betydelig rolle i regeringens udspil til et fremtidigt forsvarsforlig. Ifølge udspillet bliver der tale om en udvidelse i Skrydstrup, når Flyvevåbnets Hoveddepot bliver til Forsvarets Hoveddepot eller Depot Danmark. □

DANSKERE MED I VERDENS MEST REALISTISKE ØVELSE

AF JAN HALLIN, FLYVERTAKTISK KOMMANDO

Daglige temperaturer omkring de 30 grader, arbejdsdage på 10-12 timer og klorvand i vandhanerne. Det var vilkårene for 80 medarbejdere fra Eskadrille 726 i Aalborg og Eskadrille 730 i Skrydstrup, som to uger af marts deltog i øvelsen Red Flag på Nellis Air Force Base ved Las Vegas i Nevada, USA. Det danske bidrag til øvelsen omfattede seks F-16, hvoraf det ene var to-sædet til brug for observationer i forbindelse med missionsplanlægningen.

Red Flag-øvelserne er kendte for deres høje grad af realisme. Missionerne foregår over et øvelsesområde på størrelse med Sjælland. Målområdet består primært af ørken og bjerge, som skjuler en række forskellige installationer i form af radarstationer, missilbatterier og komplette flyvestationer med parkerede fly. Nogle mål må bombes – andre må ikke. Dertil kommer, at der er zoner i øvelsesområdet, som ikke må overflyves. Scenariet minder derfor meget om den virkelighed, der vil møde piloterne på en skarp international mission.

PILOTER UNDER MASSIVT PSYKISK PRES

Under øvelsen blev piloterne udsat for et massivt psykisk pres i form af begrænset tid til at løse opgaverne og fjendtlige modtræk i form af simulerede angreb fra jordbaserede missilenheder og fly.

Når der flyves F-16, sætter piloten sig ikke bare i flyet og "drejer nøglen". Det kræver en sværm af servicefolk at få flyet på vingerne.

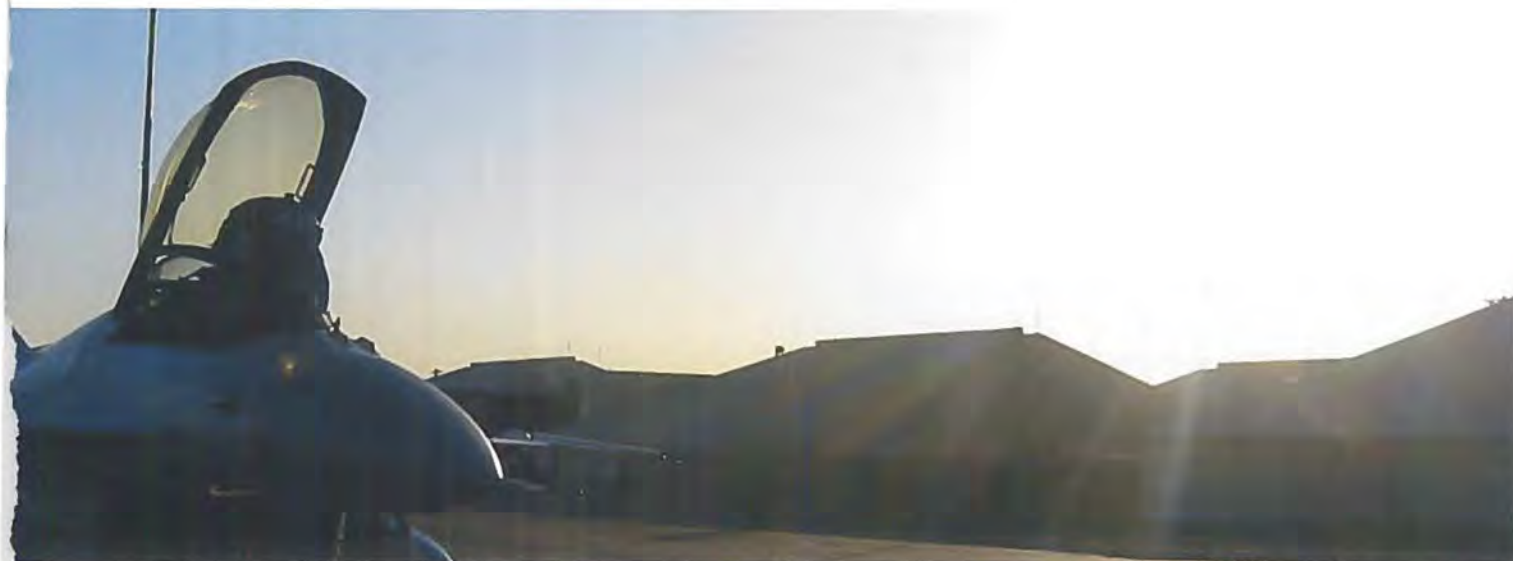

Rollen som fjende blev spillet af en særlig aggressor-eskadrille, som er fast stationeret på basen og som er specialister i at give øvelsesdeltagerne et kvalificeret modspil. Aggressorerne råder over cirka tolv F-16 fly, som er malet i henholdsvis blå og brune camouflafarver.

Angrebene blev mere intense og udspekulerede efterhånden som øvelsen skred frem.

- Det bliver ikke mere live end det her - heller ikke i virkeligheden. Ved at vi på den måde kan træne piloterne i skarpe situationer, så føler de sig forhåbentlig ikke så pressede, hvis de en dag befinder sig i en virkelig kampsituation, siger kaptajn Hans Peter Andersen, der var leder af de danske operationer under øvelsen.

Der er en grund til, at canopy'et står åbent under den ubarmhjertelige sol.

SPE fra Eskadrille 730 i Skrydstrup i luften over Nevadas ørken.

Til dagligt flyver han selv som aktiv F-16 pilot i Aalborg og har tidligere deltaget i skarpe missioner i Afghanistan og Kosovo ligesom de fleste af de øvrige danske deltagere i Red Flag-øvelsen.

FAKTA OM RED FLAG

Red Flag er fællesnavn for en type af øvelser, som US Air Force har arrangeret flere gange årligt siden 1975. Red Flag holder til i egne bygninger på Nellis Air Force Base i Nevada.

Hver Red Flag-øvelse varer seks uger, som er opdelt i tre perioder à to ugers varighed.

Danmark deltog i den anden uge under den første Red Flag øvelse i 2004.

I de to uger deltog der 113 militærfly og 2076 personer fra USA, England, Spanien, Singapore og Danmark.

Danmark deltog med seks F-16 fly og 80 personer – af dem var de 20 piloter, mens de øvrige 60 var enten teknikere eller administrativt personale.

Det er otte år siden det danske flyvevåben sidst har deltaget i en Red Flag-øvelse.

Red Flag byder på to daglige missioner – én om dagen og én om natten.

Hver pilot flyver efter planen fire dagmissioner og fire natmissioner i løbet af en øvelsesperiode. □

STOR GRAD AF SELVBESKYTTELSE I DET JORDBASEREDE LUFTFORSVAR

AF KAPTAJN JAN MØLLER NIELSEN,
SYSTEMSEKTIONEN, FLYVERTAKTISK KOMMANDO

Flyvevåbnets jordbaserede luftforsvar består af mobile enheder, der bevæger sig på landjorden. Enhederne er netop blevet udstyret med det avancerede missilsystem DEHAWK, som er udviklet af dansk industri og er det mest moderne missilsystem af sin art i verden. DEHAWK står for Danish Enhanced HAWK, eller oversat: Dansk Forstærket HAWK-system. Systemet blev erklæret operativt 1. november 2003. På grund af en moderne arkitektur er DEHAWK-systemet meget fleksibelt, og det har let ved at integrere sig til andre nationers systemer, som for eksempel PATRIOT-

systemerne. Netop integrationen til og samarbejdet med andre nationers systemer er foregået rutinemæssigt gennem de seneste 10 år, og danske enheder er da også tilmeldt NATO's reaktionsstyrker på ti dages beredskab.

Udover at være meget kapabelt i dag, har DEHAWK-systemet store muligheder for videreudvikling, herunder anvendelse af nye missiltyper. Såfremt et nyt missil anskaffes, kan DEHAWK blandt andet forsvare mod missiler, ubemandede luftfartøjer og krydsermissiler.

1. Danmark har årelange erfaringer med at operere HAWK-raketter.
2. Det danske jordbaserede luftforsvar er tilmeldt NATO's reaktionsstyrker på ti dages beredskab.
3. Det jordbaserede luftforsvar er mobilt og kan praktisk talt opstilles hvor som helst.

BESKYTTER EGNE SOLDATER

Flyvevåbnets jordbaserede luftforsvar spiller en stor rolle i forbindelse med beskyttelse af enheder fra både flyvevåben, hær og søværn, der er indsat i internationale operationer. Vi må se i øjnene, at allierede landes luftforsvarssystemer i en international operation oftest vil være travlt optaget af at passe på egne soldater og egne interesser. Heraf følger, at hvis man ønsker at beskytte de udsendte danske soldater bedst muligt, så skal der også udsendes danske jordbaserede luftforsvarssystemer. Beskyt-

EFTERSPURGT VARE

Forsvarschefen og Forsvarsministeren meldte i efteråret 2003 ud omkring deres forventninger til fremtidens kapaciteter til det danske Forsvar. I den forbindelse blev det at anskaffe systemer til forsvar mod taktiske ballistiske missiler (TBMD-clustre) nævnt som en kapacitet, det danske forsvar bør have. Den førnævnte anskaffelse af en erstatning til HAWK-missilet er netop en del af at tilvejebringe denne kapacitet og udvikle DEHAWK-våbensystemet til et TBMD-system foreslået benævnt CHAMELEON. Den

Foto: Flyvevåbnets Forsvarsskole

Foto: Flyvevåbnets Forsvarsskole

telse med jordbaseret luftforsvar er med andre ord en lige så håndgribelig beskyttelse af vore soldater som udlevering af skudsikker vest eller hjelm, og man kan ikke dække sig ind under, at andre lande måske er villige til at levere denne kapacitet.

SIKKERHED OG INDFLYDELSE

Værdien er dog ikke kun militær, idet et dansk jordbaseret luftforsvar kan spille en væsentlig politisk rolle. Under Operation Iraqi Freedom fik amerikanerne ikke lov at deployere PATRIOT-enheder til Tyrkiet i den indledende fase. Denne opgave blev i stedet tildelt de hollandske enheder, men kunne i princippet lige så godt have været løst af danske enheder, som således kunne bidrage til at skabe dansk politisk indflydelse.

Endelig vil et dansk jordbaseret luftforsvarssystem kunne anvendes til beskyttelse af regering, kongehus og store dele af befolkningen mod en luftbåren terrortrussel.

indledende fase af denne anskaffelse var planlagt finansieret i indeværende forsvarsforlig og markedsundersøgelser og kravspecifikation har været i gang i ca. to år. På den måde holder Flyvevåbnets jordbaserede luftforsvar fast i at være en troværdig og eftertragtet kapacitet til internationale operationer under for eksempel FN og NATO, der netop efterspørger kapacitet til forsvar mod missiltruslen, som det kom frem under topmødet i Prag.

Udviklingen af Flyvevåbnets jordbaserede luftforsvar er således i god tråd med både udviklingen i verden, dansk sikkerheds- og forsvarspolitik samt NATO's behov for militære kapaciteter. Det er en udvikling, der vil kunne yde maksimal beskyttelse for lufttrusler mod danske deployerede enheder fra alle værn. □

ESKADRILLE 722 I HØJT BEREDSKAB

AF ARNE BACH NIELSEN

Foto: Brian Jacobsen, Flyvestation, Skrydstrup

S-61 Sikorsky-helikopteren over stranden ved den jyske vestkyst.

365 dage om året i alle døgnets timer er der en helikopterbesætning klar til at rykke ud. Og det være sig på Flyvestation Værløse, Aalborg og Skrydstrup samtidigt. På få minutter kan besætningen være på vingerne – eller snarere rotorerne – efter alarmen fra redningscentralen i Karup er løbet ind.

Opgaverne er mangesidige. Men mon ikke folk først og fremmest tænker på eftersøgnings og redningstjeneste til havs, når den buttede fugl dunker som en hurtig tæppebanker henover himlen.

Eskadrille 722 mærker næsten dagligt, at Danmark er et ø-samfund. Utallige er de flyvninger, hvor helikopteren bliver brugt som ambulancefly, hvor patienter flyves fra de små øer ind til et hospital på fastlandet.

Sikorsky'en indgår nu også som en del af miljøberedskabet. I modsætning til et skib kan den i løbet af minutter være ude ved en olieforurener og tage billeder og tage olieprøver direkte op ad vandet, der skal bruges til en eventuel senere retssag over for

skibet, der forurener. Endelig servicerer Eskadrille 722 også Kongehuset og politiet i fuglenes element.

FRA EN TID DER BLEV LAVET KRAM

De gamle S-61 Sikorsky-helikoptere fra 1966 are still going strong. Skroget, motoren og gearkassen er stadig det samme, den blev født med. Takket være de mange dygtige og samvittighedsfulde teknikere gennem årene. Men den gæve gamle arbejdshest er også gjort af et godt stof og har virkelig fået lov at knokle sig gennem livet.

Også når Nordsøen eller andre farvande for alvor viser tænder, er Eskadrille 722, eller Flyvevåbnets Redningseskadrille, klar til at rykke ud i orkan om det skal være. Det stille særdeles store krav til både personel og materiel, når helikopteren udsættes for turbulens, der får rutchebanen på Bakken til at føles som en blød gyngestol.

DE GRØNNE HELIKOPTERE LEVERER VAREN AF ARNE BACH NIELSEN

AKTIVITETSOVERSIGT TOTAL 2003

Antal hændelser, hvor flyvemæssig assistance blev ydet:	503
Heraf antal assistancer til søredningstjenesten:	198
Antal hændelser, hvor flyvemæssig assistance ikke var/blev blev skønnet påkrævet:	349
Antal hændelser, hvor flyvemæssig assistance ikke blev ydet p.g.a. vejrforhold:	14
Antal hændelser, hvor flyvemæssig assistance ikke blev ydet af andre årsager:	2
	868

UNDER EN REDNINGSMISSION BESTÅR HELIKOPTER-BESÆTNINGEN AF:

1. Piloten	Radiooperatøren
2. Piloten	Redderen
Maskinisten	Lægen

NY HELIKOPTER KLAR PÅ STARTRAMPEN

Til efteråret modtager eskadrillen sine første EH-101 Merlin-helikoptere. De nye helikoptere kan rumme mere og flyve længere. De nuværende otte Sikorsky-helikoptere bliver gradvist afløst af 14 nye Merlin-helikoptere. Foruden at overtage Sikorsky-helikopterens hidtidige opgaver, skal de nye samtidig kunne bruges til troppetransporter, hvilket bliver en ny udfordring for Eskadrilles 722's besætningsmedlemmer. □

CIRKAPRIS PR. FLYVETIME

Sikorsky:	61.000 kr.
Lynx:	32.000 kr.
Fennec:	3.400 kr.

Siden Eskadrille 724 blev oprettet i fjor på flyvestation Karup, har dens helikoptere leveret mange flyvetimer over den midtjyske hede. Det er AS550 Fennec- og den mindre H500 Cayuse, der udgør flåden i eskadrillen.

Cayuse'en har de fleste vel set svirrende på himlen, når den har overvåget trafikken, deltaget i eftersøgninger for politiet eller pisket rundt over hovedstadens tage under politiske topmøder. Cayuse-helikopteren er forsynet med en udløbsdato, og de første tre er allerede udfaset. De sidste af i alt 13 helikoptere ventes udfaset i 2006.

BEVIST SIN KUNNEN

Tilbage står 12 Fennec'er, der kan betegnes som nogle meget fleksible helikoptere. Det blev allerede bevist i 2002, da der blev sendt tre helikoptere Makedonien. På udmærket vis løste besætningerne opgaverne med fotorekognisering, almindelige og slingetransporter, transporter af syge og som flyvende kommandopost i det balkanske bjergland. Fennec-helikopterne var og kan beskyttes med missiladvarselssystem, pansrede sæder og et kevlarbelagt gulv, der kan opfange projektiler. Personellet kan rykke ud i internationale opgaver med kort varsel.

VELEGNET NÅR TERROR SKAL IMØDEGÅS

Inden for landets grænser står Fennec-helikopteren til gradvist at skulle overtage Cayuse's opgaver. Den er velegnet som observationsplatform og til lette transportopgaver. Den kan bruges som indsats mod terror, idet den er særdeles manøvreduktig. Fennec'en kan operere, hvor pladsen er trang; det være sig i landskabet og i byerne. Med sine 2350 kg maksimalvægt er den ikke tungere, end den kan lande på for eksempel taget af hotel, og ikke større end den kan lande på en afspærret parkeringsplads.

Gennem taktisk flyvning i terrænet har piloterne længe opnået en enestående erfaring i at flyve med de såkaldte night-vision-goggles; det vil sige elektroniske briller, der gør piloten i stand til at flyve, når det er mørkt - selv i lav højde. Det betyder, at der bogstaveligt talt kan flyves mellem husene, som det er muligt i dagslys. □

ESKADRILLE 721 - HVOR SOM HELST OG NÅR SOM HELST

AF ARNE BACH NIELSEN

Overskriften dækker over det latinske motto på Eskadrille 721's våbenskjold. Med sin flyflåde leverer transporteskadrillen en kvalitetsvare af højeste karat i det, man roligt kan kalde en blanded landhandel.

C-130H Hercules

T-17 Supporter

HERCULES'EN I VERDENS BRÆNDPUNKTER

Siden eskadrillen i 1975 modtog sine tre C-130H Hercules-fly har disse været indsat – og bliver stadig indsat – i utallige opgaver. Flyet kan transportere godt 19 tons gods eller cirka 90 passagerer. Flyet kan starte og lande på korte ujævne baner, når der skal transporteres soldater og materiel til steder, hvor for eksempel infrastrukturen lader noget tilbage at ønske.

For blot at tage de sidste halve snes år kan det nævnes, at Hercules i 1992 deltog i den internationale luftbro og fløj forsyninger til Bosnien. Her fik den hurtigt navnet "Sarajevo-ekspressen". Samme år fragtede den nødhjælp til Tyrkiet i forbindelse med jordskælv, i 1999 nødhjælp til Albanien. I 2002 blev 590 tons gods flyttet af Hercules-flyet mellem Kirgisistan og lokationer i Afghanistan. Fra 2003 er der fløjet adskillige missioner i forbindelse med den danske indsats i Irak.

Skal det hele tages med, ville listen blive lang – og det bliver den formentlig også fremover. Ikke mindst set i lyset af, at Eskadrille 721 har fået en C-130J Hercules, der laster mere, rummer mere, flyver hurtigere og længere og har et mindre brændstofforbrug.

Eskadrillen har modtaget to af i alt tre C-130J-modeller, som blev besluttet indkøbt ved forsvarsforliget af 1999. I skrivende stund forventes den sidste at ankomme omkring 1. april.

ALSIDIG ARBEJDSBI

Gulfstream III har gennem årene været en flittig arbejdsbi, hvor den stadig svirrer i luften over Færøerne og Grønland og laver fiskeriinspektion. Til andre tider er det de danske farvande,

CL-604 Challenger

G-III Gulfstream

den kigger nærmere på, når den flyver havmiljø og opsøger oliesyndere.

Med en march-hastighed på 850 kilometer i timen kan Gulfstream'en bringe gods og passagerer hurtigt frem til en destination.

Flyet er også velegnet til eskorte, når for eksempel énmotorede F-16 fly krydser Atlanten, altså en langtrækkende eftersøgningsflyvning.

Talrige er de gange, Gulfstream-flyet har gennemført VIP-flyvninger for Kongehuset, Regeringen og Forsvaret.

Opgaverne, den lille tomotorede jet kan påtage sig, er ret alsidige. Allerede i 1998 modtog Eskadrille 721 sine tre Challenger-fly, der på sigt skal afløse Gulfstream-flyene.

LILLE MEN FLEKSIBEL

Fem T-17 Supporter-fly er en del af Eskadrille 721's flyflåde. De bliver brugt til at holde flyvestatus ved lige for eskadrillepiloter, piloter i stabe og piloter på kurser. Endvidere bliver de brugt til kurér-transport, transport af passagerer og begrænsede mængder gods. Endelig bliver T-17 flyet brugt til at støtte politiet, når personer og biler skal eftersøges.

Eskadrille 721 lever i høj grad op til sit motto: Ubiquumque – Qandoquumque. □

BEFALINGSMÆND I GRØNT - SOLDATERROLLEN SKÆRPES

AF ARNE BACH NIELSEN

Samtlige af Flyvevåbnets befalingsmænd, der ikke har gruppeføreruddannelsen, skal i fremtiden gennemgå den. Det er en direkte konsekvens af, at Danmark i stigende grad engagerer sig internationalt med militære styrker. I dag er det cirka halvdelen af befalingsmændene, der er uddannet som gruppeførere.

Fra 2002 blev der lagt en obligatorisk gruppeføreruddannelse på den grundlæggende sergentuddannelse. Peter Thybo forklarer den kortere uddannelse med, at befalingsmændene gennem tiden har opnået en merit for indhentet viden og erfaring, der kan kompensere for den reducerede gruppeføreruddannelse.

1. Oversergent Sten Jensen (mf.) får genopfrisket det at udarbejde en fempunktsbefaling. 2. Stillingerne skal indtages. Hvordan var det nu lige...

Chefen for Flyvertaktisk Kommando, generalmajor Leif Simonsen, har meldt ud, at befalingsmanden ud over at være eksempelvis den gode supervisor i flydokken også skal kunne tage kommandoen og få flyversoldaterne sikkert ud af en farlig situation.

- Når holdene udsendes, skal befalingsmændene være klædt bedre på til at reagere korrekt, hvis der skulle opstå kamp eller kamplignende situationer, siger kaptajn Peter Thybo, der er sagsbehandler i Flyvertaktisk Kommandos uddannelsessektion. Han understreger, at det er positive toner, han hører, når han snakker med folk i Flyvevåbnet om det nye tiltag.

Det første elevhold begyndte på Flyvevåbnets Førings- og Operationsstøtteskole den 8. marts. Deltagerne kan se frem til 19 dage i det grønne, hvor der bliver fokuseret på den egentlige soldaterrolle. Uddannelsen sluttet af med eksamen, der indeholder en befaling og en praktisk gruppeføreropgave.

Elevholdene består af to grupper, altså 18 mand. Der er planlagt fire kurser i år, og Flyvevåbnets befalingsmænd ventes at blive uddannet over en årrække. Personellet, der allerede står på udsendelseslisterne bliver de første, der uddannes, men alle ikke-uddannede befalingsmænd skal igennem.

- Man kan sige, det er at bruge mange ressourcer på uddannelsen. Men på den anden side er den også relevant, siger seniorsergent Jørgen Jensen, der selv har været udstationeret to gange i Manas.

- Vi ved ikke, hvor vi bliver udsendt til næste gang. Kommer vi til et uroligt område, er det godt at kunne nogle ting på rygraden. Det er 15 år siden, jeg var på sergentskole, så det er nok en god ide at få skærpet nogle færdigheder, fortsætter Jørgen Jensen. Han mener, at det indlærte bør følges op med en tre - fire års mellemrum. Han er samtidig tilhænger af, at folk, der er uddannet som gruppefører for mange år siden, også bør på et genopfriskningskursus.

Sergent Tyge Jensen siger:

- For få år siden trænede vi kun krig eller fred. Det var enten eller. I dag kan vi pludselig blive udsendt til et område, hvor det er gråzonerne, der er fremherskende. Der kan opstå civile uroligheder, vores lejr kan blive angrebet og vi kan udsættes for andre terroranslag.

Jørgen Jensen lægger ikke skjul på, at en del af hans kolleger derhjemme er negative overfor uddannelsen.

- Jeg er selv blevet positivt overrasket, uddannelsen er relevant, og hele holdet her er motiverede, påpeger han. □

LUFTGRUPPE VEST - FLYVEVÅBNETS OMDREJNINGSPUNKT I GRØNLAND

AF ARNE BACH NIELSEN

- Om vinteren kan det sagtens koste 4-5000 kroner at skubbe en Hercules i hangaren, siger Frede Mathiessen, der er civilarbejder ved Luftgruppe Vest i Sønder Strømfjord. Han forklarer, at det er prisen for at varme hangaren op, efter portene har været åbnet på vid gab.

- Der er altså meget koldt metal på en sådan stor flyver, der skal varmes op, fortsætter han.

Frede Mathiessen er lidt af en altnuligmand. Der er snart ikke den ting, han ikke laver i luftgruppen.

- Det eneste, jeg ikke laver, er at skrue på flyvemaskinerne, siger han.

AFSTANDEN TIL DANMARK DRILLER

Til daglig bliver luftgruppen drevet af en administrationsmand, en jordudstyrsmænd og en arbejdsmand. Det hører til hverdagen, at de mærker den lange afstand hjem til Danmark. En reservedel til fejmaskinen kan let være tre måneder undervejs, papirpost nogle dage. Der er langt hjem til familien, solen er nærig om vinteren, myggene flittige om sommeren, og så koster en liter sødmælk 26 kroner.

Der er nok at lave til dagligt. Biler og andet materiel skal holdes ved lige. Opfindsomhed er et must, når der lige mangler den reservedel, som hoveddepotet i Skrydstrup af gode grunde ikke kan levere samme eftermiddag.

HØJ PRODUKTION AF FLYVETID

En besætning på Gulfstream-flyet er typisk udstationeret ved Luftgruppe Vest i 10 - 14 dage.

- Målet er, at der skal udstationeres et fly og en besætning 40 uger om året. Kravet til flyvetid er 840 timer pr. år, siger premierløjtnant Claus Kongsgaard, der er luftgruppefører og -koordinator.

Besætningen består af fem mand og en flyklarmelder. Den arbejder meget effektivt, og en arbejdsdag kommer let op på 8 - 12 timer.

Claus Kongsgaard lægger stor vægt på, at materiellet bliver behandlet ordentligt.

- Tag vores biler for eksempel. De er ti år gamle, men ser ud som nye. Ikke en bule eller ridse, siger han stolt.

Han ser frem til, at den 2200 kvadratmeter store hangar og kontorbygningen skal renoveres. Hangaren skal isoleres, der skal nye porte til, og hele elsystemet skal laves om fra amerikansk til dansk system. □

Her er mandskabet, der holder Luftgruppe vest i gang til dagligt. Fra venstre flyveroverkonstabel Preben Gamst, civilarbejder Frede Mathiessen og seniorsergent Leif Pedersen

Porten er cirka 100 kvadratmeter og varmetabet er enormt, når den står åben i 30 graders kulde.

PÅ ARTISK TOGT MED LUFTGRUPPE VEST

AF ARNE BACH NIELSEN

Den 10. marts over den grønlandske indlandsis lå et af Flyvevåbnets Gulfstream transportfly i ni kilometers højde og vuggede blidt i den lette turbulens. Flyet var lettet fra Sønder Strømfjord eller Kangerlussuaq, som flyvepladsen hedder på grønlandsk. Kursen var sat mod Station Nord, der ligger i det mest nordlige Grønland. Umiddelbart efter starten viste fjeldene langs den grønlandske vestkyst sig fra sin allerbedste side, mens de lå dér snehvide og badet i solskin. Udsigten blev dog snart afløst af is, is og atter is.

Med en medvind på 200 kilometer i timen kunne Gulfstream'en gøre den 1854 kilometer lange tur på kun to timer.

Gulfstream-flyet med halennummer F-313 under sit korte ophold på Station Nord. Termometret viste minus 32 grader.

HØJHUSE I NORDGRØNLAND?

Mod afslutningen af indlandsisen mod nord begyndte der at dukke højhuse op i horisonten. Tættere på viste det sig dog at være isbjerge, der var fanget af fjordisen.

Himlen var skyfri, men at tale om højt solskin ville være at overdrive. Selv om klokken lokalt var tre om eftermiddagen stod solen meget lavt. Det var da også først for elleve dage siden, den var kommet frem fra sit vinterhi.

Landingen på Station Nord foregik på den isbelagte grusbane. Og under sådanne omstændigheder holdt piloten sig langt væk fra pedalerne til hjulbremsen. Til gengæld blev der bremsset med motorerne i sådan en grad, at passagererne nærmest hang i se-lerne.

Der blev afleveret passagerer, post og gods til de fem mand, der går og holder stationen i gang. Station Nord er en del af suverænitetshåndhævelsen af Grønland.

FJELDTOPPENE ER DÉROPPE

Efter en halv times ophold på Station Nord gik turen vestover mod Thule. En del af turen blev gennemført som et led i at håndhæve suveræniteten. Det betyder, at der bliver fløjet ikke over, men gennem fjorddalene. Det foregik i så lav højde, at besætningen rent faktisk kunne se, hvad der foregik på jorden. Der blev kikket efter slædespor, fly på isen og andet, der kan anfægte Grønlands suverænitet. Der blev dog ikke observeret nogen form for menneskelig aktivitet. Alligevel er missionen rapporteret til Grønlands Kommando. Så er den plet af Grønland inspiceret for denne gang.

Det er en fantastisk og enestående oplevelse at flyve lavt i Grønlands smukke natur.

Det er mildt sagt imponerende at flyve med 550 kilometer i timen i et par hundrede meters højde. Selv om der bliver fløjet så lavt, er det svært for et uøvet øje at forholde sig til fjeldenes og isbjergenes størrelse. Under drejene sidder man med fornemmelsen af, at det er lige før vingen skraber mod isen.

Turen var planlagt med en mellemlanding i Thule i det nordvestlige Grønland. Undervejs blev piloterne informeret om, at sigtbarheden i Thule var for lav til, at de kunne lande. De vendte derfor flyet mod Sønder Strømfjord. Da de senere landede, havde de den dag tilbagelagt 4255 kilometer over Grønland. □

PITUGFIK-ØVELSEN PÅ INDLANDSISEN - LIVTAG MED DET UMENNESKELIGE

AF ARNE BACH NIELSEN

Grønlands indlandsis er barsk om vinteren. Virkelig barsk. Der florerer temperaturer, der får en dybfryser til at virke som et varmeskab. Der blæser vinde, der får de i forvejen lave temperaturer ned på et fuldstændigt umenneskeligt niveau. Der findes gletscherspalter, der så let som ingenting kan sluge en domkirke. Nogle er synlige, mange ikke. Og frem for alt er der langt, meget langt, til den nærmeste civilisation og dermed til hjælp, hvis en besætning med motorproblemer måtte nødlande på isen.

Men trods de dårlige odds er chancerne alligevel til stede for at slippe fra mødet med Grønlands barske natur med livet og helbredet i behold. Takket være nødudstyret, der altid er med, når der flyves i Grønland. Det være sig for eksempel rigtigt varmt tøj, gummiflåder, proviant, skovle og snesave. Dertil kommer, at besætningsmedlemmer under den omhandlende øvelse konkret har mærket, hvordan naturen sætter sig i respekt – og får af-

prøvet nogle egentlig ganske enkle teknikker for at imødegå naturens livtag.

OVERNATNING I DET FRI

22 folk fra Flyvevåbnet og Søværnet sad i uge 11 på knæ og savede i sneen. Der skulle bygges igloo'er. Vejrregimet var diktatorisk. Det var diset med en skarp vind fra nord iblandet let sne. Det var bidende koldt. Temperaturen lå "kun" omkring de minus 20 grader, mens chill-faktoren sørgede for, det føltes som 35.

Det var besætningsmedlemmer til transportfly, F-16 fly, Søværnets Lynx-helikoptere og folk fra Station Nord, der var på den årlige overlevelsesøvelse, kaldet Pitugfik, på indlandsisen. Deltagerne opholdt sig på isen i to døgn, inden de kunne kravle under dynerne i deres lune værelser i Søndre Strømfjord.

PROPEL

INFORMATION TIL MEDLEMMER AF FLYVEVÅBNETS SOLDATERFORENING

FSF-kalenderen

Bowling
13/4-19.50Sydfyn*)
15/4-19.00Als-Sundeved*)
25/4-14.00Holstebro*)

Fisketur
1/5Skrydstrup*)

Generalforsamling/medlemsmøde
19/4-19.00Skrydstrup*)
25/4 15.30Holstebro*)
26/4-19.00 KSSKøbenhavn*)

Hyggekomsammen
20/4-19.00Kreds 5*)
18/5-19.00Kreds 5*)
18/6 GrillaftenSkrydstrup*)
19/6 GrilleftermiddagKreds 5*)

Møder og foredrag
19/4-19.30Kreds 7
27/4Kreds 5*)

Mindehøjtideligheder
18/4-10.00 DybbølAls-Sundeved
18/4-20.15 KasernenAls-Sundeved
5/5-9.00 VådemAalborg

Indendørs skydning
5/4Als-Sundeved
7/4-19.30Aalborg

Udflugter og lignende
19/4-19.00 Besøg JagelVandel*)
24/4-10.00 Besøg HolmenKreds 5*)
27/4-13.00 Besøg KarupHolstebro*)
28/4-13.00 KnivsbjergSkrydstrup*)
1/5-09.00 FisketurSkrydstrup*)
18/5-19.30 LVCKøbenhavn*)*)
26/5 Ståning i lufthavnSkrydstrup*)
5/6-11.00 OrienteringsgangKreds 5*)
12/6-09.00 EbeltoftOdense*)

Årgangsjubilæer

4/9 Flyvestation Værløse*)
11/9 Flyvestation Karup*)
25/9 Flyvestation Skalsstrup*)
25/9 Flyvestation Skrydstrup*)
25/9 Flyvestation Aalborg*)

*) betyder: Tilmelding nødvendig.
Se arrangementsomtale i bladet.

Støt din forening
Kom når den kalder

1929
1934
1939
1944
1949
1954
1959
1964
1969
1974
1979
1984
1989
1994
1999

**Har du
jubilæum i år?**

Så husk at
meld dig til på
jubi@propel.dk

Fortjent hæder til den gamle redaktør

Af Ernst Kronvald Frederiksen

Den 18. januar inviterede FSF til reception på "Hawk Højstrup" ved Odense. Foreningen ville markere Bent Aalbæk-Nielsens afgang som PROPEL-redaktør ved årsskiftet. Men det viste sig, at også andre har sat pris på det store arbejde, Bent har præsteret på posten.

Tak for 32 års indsats
For efter at landsformand Flemming Raalund havde budt velkommen, tog FSF's ærespræsident, generalmajor Leif Simonsen ordet og oplæste i sin egenskab af formand for Flyvevåbnets Jubilæumsfond følgende:

Flyvevåbnets Jubilæumsfond har besluttet at tildele redaktøren af PROPEL Bent Aalbæk-Nielsen en legatportion på kr. 7.000,00 med følgende begrundelse:

Bent Aalbæk-Nielsen har siden januar 1972 - i mere end 30 år - ydet et utroligt stort arbejde primært for Flyvevåbnets Soldaterforening og hermed for Flyvevåbnet.

Bent Aalbæk-Nielsen har ydet en påskønnelsesværdig indsats og medvirket til gennem sine artikler og reportager at højne anseelsen i Flyvevåbnet såvel i indland som udland.

Flyvevåbnets Jubilæumsfond ønsker på falderebet at påskønne Bent Aalbæk-Nielsen for altid at have leveret varen til tiden.

*På fondens vegne
Sign.: LEIF SIMONSEN*

Glad og bæret

Synligt bevæget takkede Bent Aalbæk-Nielsen for jubilæumsfondens hædersbevisning, som han følte, det var en stor ære at modtage.

Herefter takkede formanden for redaktionsudvalget Erling Hedegaard Sørensen for et langt og godt samarbejde og overrakte foreningens afskedsgave, som mistænkeligt lignede en kasse rødvin, og mens forsamlingen nød nogle lækre sandwiches sluttede yderligere en 4-5 gæster sig til talerrækken.

Fra PROPEL skal der også lyde en stor tak til Bent sammen med håbet om, at "den gamle redakteur" må få tid til at nyde sit otium.

Undskyld

Samtidigt må vi beklage og undskylde, at vi ved en fejl ikke havde fået Bent Aalbæk-Nielsens navn på listen over mærkedage i sidste nummer af bladet. Vi har fundet og rettet årsagen til fejlen, så den ikke kan gentage sig.

Derfor et forsinket men lige velment hjerteligt til lykke Bent med de 70 år den 27. marts.

Den afgående redaktør og FSF's ærespræsident Leif Simonsen

Flemming Raalund overrakte Soldaterforeningens plakette

"Jeg er både glad og bæret over at modtage jubilæumsfondens legat"

Fra PR-udvalg og redaktion

Hvor blev farverne af?

Jeg vil først gerne takke for de mange positive tilbagemeldinger, som både forretningsføreren og jeg har fået på vores "nye" PROPEL. Men du har sikkert allerede opdaget en forandring i bladets udseende denne gang, nemlig at billederne er i sort/hvid og ikke i farve. Årsagen til, at nummer 1 var i farver, var, at redaktionen og det bureau, der står for trykningen af bladet, snakkede forbi hinanden, så da fakturaen kom, svarede beløbet ikke til tilbudet. Da portoen for udsendelse af PROPEL er steget med over 400%, er vi desværre nødt til at spare, hvor vi kan, og det betyder, at vi indtil videre må undvære de 4-farvede fotos. På den anden side er det også det, vi hidtil har været vant til for foreningsstoffets vedkommende i PROPEL.

Undskyld flytterodet

På grund af tidsmæssige forskydninger af strukturomlægningen i Flyvevåbnets Soldaterforening vil der i dette nummer af PROPEL være indlæg fra gamle kredse og afdelinger blandt med nye afdelinger og underafdelinger, men allerede fra næste nummer vil der igen være mere system i bladet, fordi omlægningerne efter de nye love bliver gennemført inden vi udkommer med juni nummeret. Forretningsudvalget har nemlig sat 1. juni som sidste frist for indførelsen af den nye struktur i FSF, og som det fremgår af artiklerne her i bladet, er man da også i fuld gang over hele landet. Jeg håber, du alligevel kan finde de informationer, der er relevante for netop dig.

Ny hvervebrochure

Flyvevåbnets Soldaterforening har fremstillet en ny A5-brochure for at skaffe flere medlemmer. Den ligger hos forretningsføreren klar til udsendelse. Giv ham besked, hvis du kender en soldaterkammerat, der ikke er medlem af FSF, så vil han sørge for, at din kammerat får brochuren tilsendt omgående. De 195,- kroner, det koster at være medlem, kan vist ikke vælte ret mange budgetter.

Streamer til bilbagruden

FSF får også fremstillet en diskret men alligevel iøjnefaldende streamer til bagruden i din bil. Den er hvid på klar baggrund, og måler kun 6x12 cm, så den vil ikke skæmme dit køretøj, men blot fortælle, at du støtter din soldaterforening. Så snart den kommer fra trykkeriet, vil den blive udsendt til alle afdelinger og underafdelinger, hvorfra du så kan rekvirere den. PR-udvalget håber, at du ved at køre med streameren vil være med til at lave lidt salgsarbejde for foreningen.

Med venlig hilsen, Ernst Kronvold Frederiksen
Formand PR-udvalget, redaktør PROPEL

Kreds 1

Der indkaldes til stiftende generalforsamling i
Flyvestation Aalborg afdeling.
Torsdag d. 15 april kl. 19.30
i flyverstuen Bygn. 235.

Dagsorden:

1. Valg af dirigent og stemmetæller
2. Gennemgang af §9 stk. a og b, samt § 10 og § 16 i foreningens love
3. Referat fra *hidtidige* afdelingers ekstraordinære generalforsamlinger
4. Valg af formand for 2 år
5. Valg af kasserer for 1 år
6. Valg af mindst 3 bestyrelsesmedlemmer for 1 hhv. 2 år
7. Valg af suppleanter
8. Valg af 2 kritiske revisorer for hhv. 1 og 2 år
9. Valg af revisorsuppleant
10. Eventuelt

De nye love findes i PROPEL nr. 12 december 2003.
og på vores hjemmeside www.propel.dk

Af hensyn til Traktement og lokaliteter vil vi gerne have tilmelding:
Poul 98 10 98 92 mob. 30330331
eller **René 98 92 23 99. senest d. 13 april.**

På kredsens vegne
René Crane

Aalborg

Dødsfald:

Aalborg afdeling har mistet en stor profil da Børge Dahl Jensen døde i januar i år. Han var gennem mange år bestyrelsesmedlem og skydeinstruktør i afdelingen. Mange vil huske ham som aktiv hjemmeværnsmand i Flyvestationskorpset, hvor han var en pertentlig skydeinstruktør. Han opnåede HJV. fortjenstmedalje, medalje for 50 års medlemskab af HJV samt medalje for 25 års tjeneste i flyvevåbnet. Selvom han var over 80 år og synet ikke var så godt, var han en glad og humorfyldt mand, der modtog sit 60 års tegn ved soldaterjubilæet sidste år. Han var gennem mange år ansat ved hovedværkstedet, sidst i hydraulikafdelingen. Æret være Børges minde.

Generalforsamlingen:

Den 25/2 har Aalborg afd. afholdt generalforsamling i Flyverstuen. Formanden Helge Hoff bød velkommen og man mindedes Børge Dahl, der døde for nyligt. Som dirigent valgtes Ivan Sørensen og Gert Rebsdorf som referent. I beretningen faldt knubbede ord om den nye struktur, om manglende information fra ledelsen, om hvad, hvornår og hvorfor. Specielt navnene på de nye afdelinger klinger ikke godt. Man tilpasser sig den nye struktur ved ikke at vælge revisorer. Der havde været et par gode arrangementer i årets løb, og man havde været flittigt ude med fanen. Skydeudvalgsformand Ole Jøns berettede om sæsonens skydeaktiviteter. Kasserer Poul Christensen fremlagde regnskabet, som blev godkendt. Forsamlingen foretog herefter valg til bestyrelsen. Der var genvalg til alle samt nyvalg af bestyrelsessuppleanten Jens Åge Buhelt. Efterfølgende konstituerede man sig som følger:
Formand og sekretær: Helge Hoff, tlf. 98186182,
Kasserer: Poul Christensen, tlf. 98109892,
Skydeudvalg: Ole Jøns, tlf. 98183770,
Bestyrelsesmedlemmer:
Ivan Sørensen, Gert Rebsdorf, Brian Nielsen, Ib Nielsen.
Bestyrelsessuppleanter: Bent Jørgensen og Jens Åge Ring Buhelt.
Afdelingen uddelte herefter jubilæumstegn til 25 års jubilær Kjeld P. Kjeldsen og til 40 års jubilær Poul Christensen, afdelingens kasserer gennem mange år.
Vi ønsker dem begge til lykke med jubilæet!
Generalforsamlingen afsluttede med hyggeligt samvær og en ostemad.

Indendørs skydning:

Vi afslutter denne sæson med de indendørs skydninger onsdag den 7. april.

Mindehøjtidelighed i Vadum

Som sædvanligt mindes vi Danmarks befrielse den 5. maj i Vadum

Med venlig hilsen
Helge Hoff

Aalborg - fortsat

Jubilarene Poul Christensen 40 år og Kjeld P. Kjeldsen 25 år.

Thy-Mors

Generalforsamlingen

blev afholdt onsdag den 25. februar 2004 i Sjørringhallen.

Formanden bød velkommen til de fremmødte. Som dirigent valgtes Kaj Kirk

Formanden omtalte i sin beretning afdelingens deltagelse i kredslandsskydningerne i Aalborg den 8. marts 2003, hvor Anita Christiansen blev landsskytte i dameklassen, dameveteranerne blev nr. 1 og Lisbeth Bjerg blev landsskytte i dameveteranklassen.

Den 7. september 2003 afviklede vi vores årlige Jagerskydning med 34 deltagere, der blev afgivet jalt 380 skud før Jagerskytten 2003 var fundet, det blev Ingolf Bunch.

Afdelingen har i øjeblikket 57 medlemmer, hvilket er en tilbagegang på 3.

Herefter omtalte formanden de kommende ændringer i Flyvevåbnets Soldaterforenings opbygning, disse ændringer vil have til følge at Thy-Mors ikke længere vil være en selvstændig afdeling, men en underafdeling af en ny afdeling.

Denne nye afdeling kommer formentlig til at hedde Flyvevåbnets Soldaterforening Flyvestation Aalborg. Efter de seneste oplysninger skal der være stiftende generalforsamling til denne afdeling den 15. april 2004 i Aalborg.

Beretningen blev enstemmigt godkendt og forsamlingen var enige om, at vi, da den nye afdeling endnu ikke er en realitet, vil fortsætte uændret indtil næste generalforsamling.

Kassereren fremlagde regnskabet, som viste en tilbagegang på kr. 203,28 og en kassebeholdning på kr. 1.317,82.

Regnskabet blev enstemmigt godkendt.

Til bestyrelsen genvalgtes: Ingolf Bunch, Hans Jørgen Jensen og Svend Møller Pedersen.

Som bestyrelsessuppleant genvalgtes: Kaj Kirk

Som revisor genvalgtes: Otto Ekmann

Som revisorsuppleant genvalgtes: Ejner Jensen

Under eventuelt overrakte formanden ærestegn for 40 års uafbrudt medlemskab til Otto Ekmann, Otto fik også overrakt en erindringsgave som tak for, at han har været afdelingens revisor uafbrudt i 30 år.

Formanden erindrede om kredslandsskydningen i Aalborg den 13. marts. Generalforsamlingen sluttede med kaffe, ostemad og hyggeligt samvær.

H. J. Jensen, sekretær

Holstebro

Generalforsamling 2004

Der afholdtes ordinær generalforsamling i Holstebro Bowlingcenter søndag den 29. februar 2004 kl. 15.30.

På generalforsamlingen opløstes afdelingen - for at genopstå som Underafdeling Holstebro efter stiftelsen af den nye Afdeling Karup Flyvestation.

Referat fra generalforsamlingen:

1. Ole Lykkeskov Jensen valgtes som dirigent.
2. Formandens beretning godkendtes.
3. Kassereren aflagde det sidste regnskab - som godkendtes.
4. INGEN indkomne forslag.
- 5.-6.-7. Da afdelingen afvikledes faldt disse punkter ud.
8. Eventuelt - her indvilgede Ole, tlf. 97 42 92 95, Lars, tlf. 97 42 60 26 og John, tlf. 96 14 97 13, i at være kontaktpersoner med hensyn til den nye Underafdeling Holstebro.

Stiftelse af Underafdeling Holstebro

Vi indkalder hermed til stiftende medlemsmøde søndag den 25. april 2004 kl. 15.30 på Holstebro Bowling Center. Tilmeld dig venligst til følgende personer: Ole, tlf. 97 42 92 95, Lars, tlf. 97 42 60 26 eller John, tlf. 96 14 97 13, af hensyn til kaffen.

Besøg på Flyvestation Karup tirsdag den 27. april 2004

Vi arrangerer hermed en tur til "det nye Flyvestation Karup", hvor vi får lejlighed til at besøge bl.a. Redningseskadrille 722.

Det foreløbige program er følgende:

Kl. 13.00 Ankomst til Hovedvagten i Kølvrå - herfra køres i bus.

Vi kører en rundtur med guide, hvor vi ser lidt af stationen i dag og får lidt historie, undervejs besøger vi Redningseskadrillen og slutter af i Propelmessen, hvor der også er mulighed for at stille spørgsmål.

Kl. 16.00 kører vi fra Hovedvagten i egne biler til den gamle Gedhus-vagt, hvor museet er beliggende. Her vil der være mulighed for at besøge museet og få en masse oplysninger om stationens historie.

Prisen for hele turen vil blive 60,- kr. inkl. kaffe, bus og entré i museet. Der er kun begrænset deltagerantal.

Tilmelding på tlf. 9614 9713 senest søndag den 18. april kl. 18.

Bowling 2004

Vi spiller bowling den sidste søndag i hver måned - ALTSÅ: Søndag den 28. marts og søndag den 25. april - hver gang kl. 14-15.

HUSK at tilmelde dig til Ole, tlf. 9742 9295, af hensyn til bestilling af bowlingbaner.

40 år som medlem af FSF

Vi har i afdeling 22 Holstebro et medlem, som har været med i afdelingens bestyrelse i mange år og mange omgange.

Navnet er Ole Lykkeskov Jensen, som i år har været medlem af FSF i 40 år.

Søndag den 29. februar på afdelingens sidste generalforsamling fik Ole overrakt hæderstegnet for de 40 år - han fylder forøvrigt 60 år den 28. marts 2004.

På billedet ses Ole til højre, da hæderstegnet overrækkes af afdelingens kasserer, Lars Farving.

Afdeling 22 Holstebro
John J. Mouritsen

Vandel

Vandel Afdelingen gik under

Tekst og billeder N.M. Schaaffel-Nielsen

Vandel den 19. februar 2004. Det blev en generalforsamling de godt 20 deltagere sent vil glemme. Mødet blev indledt med uddeling af 25 og 40 års tegn. Det er der almindeligvis ikke noget usædvanligt i. 387/49 Viggo Krat (40 år), 540.007 Ove Viis Hansen (25 år) og 555.007 Jens Christian Nielsen (40 år) fik udleveret deres tegn af formanden for den døende afdeling, George Valkær.

Hertil gik alt godt.

Efter overrækkelsen sagde Ove Viis Hansen, at han ikke kunne forstå, hvorfor, han skulle have et 25 års tegn. Han havde nemlig aldrig været i tjenstgørende i Flyvevåbnet, men havde aftjent sin værnepligt som artillerist ved Sydjyske Artilleriregiment i Vandel. Han havde for mange år siden tegnet abonnement på Propel. Dengang havde han opgivet sit soldatenummer. Foreningen havde undret sig over nummeret, men accepteret, at det var det. Hvad og hvordan det er gået til ved ingen, men artillerist 540.774 Hansen, blev medlem af Flyvevåbnets Soldaterforening.

Vi tør indrømme, at det kaldte på smilet, og Hansen fik at vide, at ingen ønskede at ændre på hans status.

Farvel Afdeling Vandel

Dagsordenen bød på et punkt der hed nedlæggelse af Afdeling Vandel og overførsel af medlemmerne til Flyvestation Skrydstrup Afdelingen, eller oprettelse af en underafdeling. Det blev det sidste med 100% tilslutning.

Valg af bestyrelse til den nye underafdeling forløb ganske udramatisk. Det endte med, at Georg Valkær fortsætter som formand med en bestyrelse, der består af Ejvind Knudsen, Jens Christian Nielsen, Claus Simonsen, Arne Andersen og med Mads E. Hansen som suppleant.

Hvad skal vi lave

Generalforsamlingen besluttet at lave en tur til Fliegerhorst Jagel for at besøge Aufklärungsgeschwader 51 "Immelmann". Der er allerede sendt en forespørgsel til eskadrillen om muligheden for et besøg. Oplysning om datoen for turen og tilmelding hos formanden for underafdeling Vandel, George Valkær, telefon 75 52 4414. Man enedes om, at møde op til mødet på Staldgården i Kolding den 19. april kl. 19.00, men når dette læses, er mødet allerede historie.

Fra v. er det artillerist Ove Viis Hansen (25 år), Jens Christian Nielsen (40 år), Viggo Krat (40 år), alle flankeret af formanden for Underafdeling Vandel, George Valkær.

Skrydstrup

Arrangementer.

Besøg på Knivsbjerg.

Seniorklubben af 1984 arrangerer tur til Knivsbjerg den 28 april kl. 13.30 til ca. 16.00. Besøget omfatter foredrag og rundvisning ved Martin Ritter, herunder besigtigelse af det 44 meter høje tårn, som blev sprængt af ukendte personer d. 4. august 1945. Der serveres kaffe med kage for 32,- kr. Der er egen transport. Tilmelding sker til Preben på 74 55 21 85 senest den 22 april.

Besøg på Stauning Lufthavn

onsdag den 26 maj, program foreligger ikke endnu, ring derfor at høre nærmere eller se www.propel.dk.

Pilketur på Lillebælt.

Pilketur på Lillebælt arrangeres lørdag den 1 Maj med afgang fra havnen i Middelfart med det gode skib Medicus kl. 09.00 præcis og vi er hjemme igen kl. 15.00.

Der fiskes efter det sædvanlige, hav derfor grej med til det hele. Pris for fisketuren bliver som sædvanlig lav, 150,- kr. pr. deltager ved 20 personer, - ved flere endnu lavere.

Tilmelding er selvfølgelig nødvendig og sker til Preben på 74 55 21 85 eller til Gunnar på 74 54 19 19 senest den 26 april.

Grillaften på flyvestation Skrydstrup

Dette arrangement holdes fredag den 18 juni. Sæt derfor et kryds i kalenderen og husk så, hvad det skal huske dig på.

Omtale af afdelingens sidste generalforsamling sker i næste nummer af Propel.

Stiftende generalforsamling.

Der indkaldes til stiftende generalforsamling af

Flyvestation Skrydstrup Afdeling

mandag den 19 april kl. 19.00

på Staldgården i Kolding, Indgang C.

Vi håber at rigtig mange møder op til generalforsamlingen, der er åben for alle medlemmer af den tidligere Vandel afd., Als-Sundeved afd., Vestjysk Afd., Sydfyns Afd., Odense Afd., og Skrydstrup Afd.

Tilmelding er selvfølgelig nødvendig og sker til.

George Valkær	tlf. 75 52 44 14	Vandel Afd.
Preben Kuta	tlf. 74 55 21 85	Skrydstrup Afd.
Lis Yttung	tlf. 75 43 50 94	Vestjysk Afd.
Chresten Møller	tlf. 74 45 84 63	Als-Sundeved Afd.
Mogens T. Nielsen	tlf. 65 94 27 36	Odense Afd.
Bent Aalbæk-Nielsen	tlf. 62 25 20 00	Sydfyns Afd.

Tilmelding sker til de ovennævnte senest den 13 april 2004.

Med venlig hilsen.
Preben Kuta.

PROPEL til tiden?

Flyvevåbnets Soldaterforening er i henhold til sine love upolitisk. Flyvevåbnet er det principielt også, men er dog underkastet folketingspolitikernes til tider lidt uforståelige luner.

På visse tidspunkter, f.eks. når der forhandles forsvarsforlig, kan det påvirke de ansattes hverdag så meget, at man lige før deadline må rydde alle sider i personalebladet og i huj og hast lave et nyt blad. Da PROPEL nu er et indstik i samme personaleblad, kan vi risikere, at udgivelsesdatoerne, der står foroven på bagsiden, kan blive flyttet nogle få dage.

Flyvevåbnet's redaktion gør alt, hvad den kan, for at den situation ikke opstår, men er som nævnt ikke altid herre over situationen. De to redaktioner har drøftet emnet, og fra PROPEL's side har vi valgt at tage højde for den eventuelle forsinkede udgivelse ved at forlænge den periode FSF-kalenderen og Mærkedage omfatter med en halv snes dage ind i den næste udgivelsesperiode. Vi beder læserne vise forståelse, hvis vi en enkelt gang ikke udkommer til tiden.

Ernst Kronvold Frederiksen

Als-Sundeved

Generalforsamling 23. februar 2004

Bestyrelsen i den nye underafdeling bliver som følger:

Formand: Chresten Møller, 74 45 84 63

Næstformand: Heine Andresen, 74 40 70 73

Kasserer: Christen Mathiesen, 74 45 28 35

Bestyrelsesmedlemmer: Michael Hammeleff, 74 40 41 42,

Leif B. Jensen, 74 42 11 06, Gert Schmidt, 74 48 56 18, nyvalgt

bestyrelsessuppleant, Bo Hansen, Mørbærehæget 38 Sdb.

Udflugt til Frøslev

Et forslag fra bestyrelsen om en sommerudflugt til Frøslevvejrens Museum blev vedtaget. Heine arbejder med sagen og finder ud af dato og klokkeslet.

Landsskydning

Når dette læses er ovenstående skydning forlængst overstået, forhåbentlig med bedre resultater end sidste år.

Bowling

Som tidligere meddelt har afdelingen bowling/hyggeaften torsdag d. 15. april kl 19.00 i Bowlingscenteret Damgade 106, Sønderborg. Husk tilmelding på tlf. 74 40 70 73 Heine eller 74 45 84 63 Chresten senest 1. april!

Mindearrangement og parade

18. april 2004 kl 10.00 Fællesgravene Dybbøl Banke. Det er 140 års dagen for Stormen på Dybbøl. Vi deltager naturligvis med fanen. Kl 20.15 Mindesammenkomst på Sdb kaserne med taler og underholdning af blandt andet Slesvigske Musikkorps og Grethe Sønck.

Venlig hilsen
Chresten Møller

København

Den 17. februar afholdtes afdelingens sidste generalforsamling. Der var 28 deltagere, heraf var 6 inviterede jubilarer. I alt havde afd. 6 25 års 8 40 års og 1 50 års jubilær, alle var inviteret skriftligt med anmodning om tilbagemelding, 6 svarede bekræftende, 5 meldte afbud, men 3 kunne ikke overkomme at svare, hvilket jeg syntes er for dårligt, nå de kan jo være på ferie, så det vælger jeg at tro. Tidspunktet hvor afd. modtager navnene på jubilarene levner jo heller ikke megen luft til generalforsamlingens afholdelse. Formanden bød velkommen, med en særlig velkomst til jubilarene. Herefter blev Torben Ek valg til dirigent, han konstaterede generalforsamlingen lovligt indvarslet og gav ordet til formanden for aflæggelse af følgende beretning (forkortet af redaktionen):

Formandsberetning 2003

Det er med en lidt underlig fornemmelse, jeg står her på ny og skal aflægge beretning for det forgangne år. Det er ikke fordi det nu er 12. gang, jeg skal gøre det, nej det er fordi, jeg står her som formand for en afdeling der ikke eksisterer længere, afdelingen er nemlig likvideret med udgangen af 2003.

Med blødende hjerte må jeg konstatere, at afdelingen der startede det hele den 11. april 1940, og lagde grunden til landsforeningen, nu ikke længere eksisterer, men selv en forening som vores må nødvendigvis tilpasse sig omgivelserne.

I året der nu er gået har der været afholdt 3 bestyrelsesmøder, hvor foreningens ny struktur er det, der har fyldt allermost.

Af aktiviteter har afd. på ny tilsluttet sig hvad der udgik fra flyverstuen, traditionen tro startede vi med nytårsparole her i flyverstuen primo januar, det er her hvor indbudte gæster fra flyvestationen og foreningens medlemmer ønsker hinanden godt nytår og orienterer hinanden gensidigt om hvad der rører sig begge steder. I flæng kan jeg nævne følgende arrangementer rundvisning på Fredensborg Slot, rundvisning på Christiansminde og Jægerspris Slot, besøg hos HJV Historiske Samling og ammunitionsdepoterne i Gribskov. Her udenfor flyverstuen blev to partytelte sat op midt på sommeren hvor vi afsluttede sæsonen med en hyggelig grillfest. Den 9. december afholdtes foreningens traditionelle julefrokost også her i flyverstuen. Vi har også tradition for afholdelse af en juleafslutning hvor vi tager vores bedre halvdele med, dette blev også gennemført i år.

Af KSS Københavnske Soldaterforenings Samvirke arrangementer der blev afholdt i året der gik, kan nævnes rundvisning på Frederiksberg Slot, besøg hos HJV Historiske Samling og ammunitionsdepoterne i Gribskov, Soldatens Dag 2003 samt

København - fortsat

bankospil.

Forsvarets Dag på Kronborg havde igen i år inviteret til dette arrangement, hvor desværre ingen fra vor forening deltog. Skydningen på 15. meter bane har også været afholdt med en afsluttende deltagelse i landsskydning.

Afdelingens fane har været repræsenteret ved Store Kranse tur som De Allieredes Danske Våbenfæller kalder Mindesøndagen for de faldne i første verdenskrig. Det strækker sig over en hel søndag hvor vi starter og slutter i Holmens kirke, ind i mellem har vi været hele Nordsjælland rundt ved de forskellige mindesmærker. Selvfølgelig var fanen også tilstede ved det årlige Soldaterjubilæum på FSNVÆR. Ligeledes var fanen med i Mindelunden på 60 års dagen for den 29. august hvor vores høje projektor Hendes Majestæt Dronningen og landets statsminister var æresgæster.

De sidste par år har jeg haft et afsnit i min beretning, og jeg citerer: I forbindelse med aktiviteterne har jeg et hjertesuk, der er altid nogle der ikke tilmelder sig som anført i Propel, og de gør det meget vanskeligt at disponere indkøb, borddækning osv. Skulle vi ikke her blive enige om at det skal blive bedre, citat slut. Dette er desværre stadig et problem da vi stadig oplever stort set det samme. Ligeledes oplever vi folk tilmelder sig hvorefter de udebliver og hvem skal så betale for deres traktament, ja hidtil har det været flyverstuens kasse men er det rimeligt. Dette er irriterende for tilrettelæggerne og ærgerligt for de medlemmer vi har afvist p. g. a. pladsmangel. Kan vi ikke her love hinanden at det skal blive bedre. Beretningen blev vedtaget med akklamation.

Efter få, men relevante spørgsmål, blev regnskabet godkendt med et underskud på kr. 189,00 og en balance på kr. 2.495,25. Der var indkommet et forslag fra Poul Lillelund vedr. kontingent frihed, da generalforsamlingen ikke har videreførende beføjelser besluttedes det, at sende forslaget videre til den ny afd., nemlig Flyvestation Værløse Afdeling der har stiftende generalforsamling den 9. marts. D.å.

Formelt er afd. nedlagt med udgangen af 2003. Da der ikke var nogle der ytrede ønske om, at afd. 51 skulle videreføres som underafd. Blev det besluttet at afd. midler opgøres og overdrages til ny afd. ligeledes blev det besluttet, at afd. fane bliver overdraget til ny afd. dette kan praktiseres da fanen kun har FSF logo på fanedugen, altså ikke nogen skrift.

Afdelingen stiller følgende kandidater til den ny afd. bestyrelse: Jørgen Amonsens, Kurt Sørensen, Ove Christophersen og Hugo Hansen. Afd. stiller også med to emner til fanebærer jobbet nemlig Hilding Hansen og Jørgen Amonsens.

Under eventuelt blev flere ting drøftet og Bent Nielsen takkede bestyrelsen for det store arbejde de lægger i afd. og forskellige arrangementer.

Den siddende bestyrelse fortsætter som fungerende indtil ny bestyrelse er valgt.

KSS Københavnske Soldaterforeningers Samvirke:

KSS har afholdt den årlige skydning på 15 meter bane den 5. feb. Vores forening deltog med 11 skytter, og vi fik en 1. plads i fritstående ved Kai Clausen med 178 point vi fik også en førsteplads i veteran ved Torben Ek med 194 point, 2. pladsen i veteran gik til Torben Thomsen med 179 point 3. pladsen i veteran gik til Ove Christophersen med 176 point. Endvidere fik vi 2 femte pladser en 7 8 9 10 og 13 plads. Flot gået.

KSS Generalforsamling:

Generalforsamlingen afholdes mandag den 26. april kl. 19.00 i 1. Regiments lokaler Laksegade 32, 1. 1063 København K. Under generalforsamlingen vil skytterne få overdraget deres præmier. Efter generalforsamlingen er det muligt at deltage i spisning for et mindre beløb, Tilmelding til Hugo Hansen Tlf. 35 85 56 34 mail hugo@uranienborg.dk senest den 19. april.

Lavvarslingssentral København:

Tirsdag den 18. maj er det muligt, at deltage i et besøg hos ovennævnte. Vi mødes senest kl. 19.30 ved Carlsbergs port C, det er lige ved broen over banegraven forenden af Vester Fælledvej. Tilmelding til Ebbe Hvid-Jacobsen tlf. 38 80 03 24 eller Hugo Hansen på ovennævnte tlf./mail.

Hugo Hansen

København - fortsat

Arets jubilare

Kreds 5

Hyggeligt samvær i Flyverstuen.

Den 16. marts, 20. april og 18. maj mødes vi atter i "Stuen" fra kl. 1900 - 2230.

Du finder "Stuen" i Bygning 138 på Flyvestation Værløse. Det er lige nedenfor "Tårnet". **Husk Nordvagten er lukket.** Du kan kun komme ind igennem Sydvagten hvor du kan komme til med Bus 152 fra både Måløv St. og Værløse St. **Husk Billed-Legitimation.**

Har du svært ved at gå til Flyverstuen fra Vagten, så spørg vagten om de vil ringe på Lokal 3710, så kommer der en "Medlemsbil" og henter dig.

Torben Ek

Hyggetur i Det Grønne.

Den 5. Juni kl. 1100, mødes unge og gamle "Krigere" med ledsager ved udgangen fra Holte S-Togstation på den side der vender mod Vejle Sø. Her bliver vi modtaget af vores Orienteringsløbs-Ekspert, Peer Hansen. Han har planlagt et Orienteringsløb/Gang i den smukke Geels Skov. Alle der har lyst kan deltage.

Efter turen, er det muligt at få lidt at spise og drikke ved "Kiosken" i Holte Havn. Der er dejlige borde og stole, med udsigt ud over Vejle Sø. Så hvis du vil have en hyggelig dag, så meld dig, så hurtigt, som muligt til Peer Hansen på 4593 6064 / 2924 5706, eller på e-Mail: sir.peer@mail.dk

Turen er GRATIS, men du må selv betale for foræring. Sidste frist for tilmelding er d.31. Maj.

Peer Hansen / Torben Ek

Med Flyverhilsener

Torben Ek

Lundebjerggårdsvej 144 st. tv.

2740 Skovlunde

Tlf. dag: 4525 5316 Aften: 4491 4220 Mobil: 2211 1921

Forårstur til Holmen

Lørdag d. 24 april kl. 10.00 mødes vi ved Nordre Toldbod ved Havnebussens stoppested.

HUSK at have rabatkort! Da det ellers kan blive en dyr fornøjelse.

Kl. 10.30 - 11.15 Første halvdel af rundvisningen

Kl. 11.15 - 11.35 Pause med mulighed for at købe en forfriskning

Kl. 11.35 - 12.20 Andel halvdel af rundvisningen.

Kl. 12.36 Afgang Holmen Nord med Havnebussen til Nordre Toldbod.

Derefter skal vi gå en lille tur (15-20 min) til vi når vort spisested.

Det er dagen hvor du tager din "Ven eller bedre halvdel" med til en hyggelig lørdag formiddag, hvor der også er lagt vægt på det kulturelle.

Rundviser på turen er Orlogskaptajn Lindy Elverlund

Max. Deltagere 35.

Pris for hele herligheden er 150,- kr. (+ udgiften til Havnebussen)

Tilmelding til Kurt B. Sørensen tlf. 3969 3619 eller

kurtbs@webspeed.dk

Sidste frist for tilmelding d. 18 april 2004

Nordsjælland

Afd.52 "Nordsjælland"s sidste generalforsamling.

Der var mødt 13 medlemmer op inkl. siddende bestyrelse.

Afd. var som foregående år vært ved en let anretning som bestod af et stykke med sild samt oksesteg med tilbehør.

Formanden Kaj Clausen aflagde beretning om året der gik samt de aktiviteter og udflugter der havde været. Beretningen blev godkendt. Afd har i år en 50-års, fire 40-års og to 25-års jubilare som alle havde fået indbydelse til at deltage. Der var kommet et afbud samt tre tilsagn, de resterende vil få deres diplom samt medalje tilsendt. Jan Jørgensen, Knud Ole Jensen, og Jakob Nielsen fik alle overrakt 40 års tegn samt diplom.

Formanden efterlyste forslag til arrangementer.

Kassereren aflagde beretning samt fremlagde det reviderede regnskab som blev godkendt.

Der var ingen indkomne forslag.

Med nedlæggelse af afd. blev det besluttet at lade den siddende bestyrelse fortsætte som fungerende til den nye Flyvestation Værløse afd. har afholdt stiftende generalforsamling.

Generalforsamlingen afsluttedes kl 2045 hvor formanden takkede for god ro og orden og de fremmødte takkede formanden for hans arbejde i afd.52, derefter var der kammeratligt samvær med kaffe og kage.

Kaj F. Clausen

Nordvestsjælland

Familiebilorienteringstur Kr. Himmelfartsdag den 20. maj

Vi mødes på P-pladsen ved Flyvestation Skalsrup, kl. 09.00 - 09.30, hvor der udleveres startkort og tipskupon til konkurrencen.

Deltagergebyr: børn kr. 25,- og voksne kr. 50,- til dækning af tur, præmier og kaffe med kage.

Husk at medbringe frokost, bestik, campingbord og stole.

Turen går i roligt tempo gennem det sjællandske landskab, hvor vi skal finde 13 poster med spørgsmål og 3 svarmuligheder 1 X 2 til tipskuponen. Midtvejs holder vi en samlet pause, hvor der vil være mulighed for at købe sodavand og øl til "Flyverstuepriser".

Målet for turen er "Flyverstuen" Bygn 138, Flyvestation Værløse, hvor vi indtager frokosten i det grønne ved huset. Der afsluttes med kaffe m/ kage, og præmieuddeling. Derefter samlet udkørsel fra Flyvestationen inden 17.00.

Ind- og udpassage til Flyvestationen foregår via Sydvagten, da Nordvagten er lukket permanent.

Husk billedlegitimation til forevisning i vagten!

Tlf. til vagten 4489 3000 lokal 4138

Tlf. til "Flyverstuen" 4489 3000 lokal 3710

Turlægger Ole F. Olsen

Ljungbyvej 2, Postboks 51

4340 Tølløse

Tlf 59185251 Mobil 21484721

E-mail:

Velmødt den 20 maj til en dejlig tur gennem det forårsgroen landskab. Har du spørgsmål vedr. turen er du velkommen til at ringe eller skrive.

Turen er tilrettelagt i samarbejde mellem Afdeling FSN Skalsrup og Afdeling FSN Værløse.

På afdelingernes vegne
Ole F. Olsen

NFSS 2004

Nordiske Flyvevåbners Soldaterforeningers Stævne.

IV NFSS afholdes i Sverige 13. 16. maj 2004 på Helikopterflottiljen MALMEN, der er placeret i Linköping.

FSF har 16 pladser, der fordeles efter den rækkefølge disse indkommer til Landsformanden.

Sidste tilmeldingsfrist er 10. april 2004.

Der bliver samlet transport enten i militær eller civil transport, med afgang fra Danmark tidlig torsdag morgen; hjemkomst søndag sidst på eftermiddagen.

Pris alt inklusivt uden evt. drikkevarer pr. person: 1.150,00 Sv.kr.

Program for stævnet tilsendes snarest efter tilmelding, dog kan oplysninger herom indhentes pr. telefon hos Landsformanden.

Med venlig hilsen
Flemming Raalund

Østsjælland

Ved generalforsamlingen den 24 februar på Hjemmeværnsgården i Køge var der mødt 8 medlemmer. Ole Jørgensen blev valgt til dirigent. Efter at formanden og kasserer havde aflagt beretning blev mødet suspenderet i en periode for indtagelse af et mindre traktement. Da mødet blev genoptaget var det for at vælge en bestyrelse til den nye underafdeling af Skalsrup, denne underafdeling kaldes "Underafdeling Østsjælland". Til bestyrelse blev valgt Poul Hansen som formand, som næstformand valgtes Poul Jørgensen, og som kasserer valgtes Erling Vesterskov Hansen.

Med venlig hilsen
Kaj Mortensen
Afgående formand

Vestsjælland

Foreningen har afholdt den årlige generalforsamling. 13 personer var mødt frem. Heraf var de 5 bestyrelsen og 3 var støttemedlemmer, så det er ikke den store interesse, der plager foreningens medlemmer. Jan Christensen blev valgt til dirigent. Formandens beretning omhandlede bl.a. det nye blad. Det har kun været muligt at gennemføre 2 arrangementer i 2003. Jagerskydning var ikke den store succes. Kun 11 skytter heraf 2 fra en anden Forening. Til gengæld er økonomien i skydningen fin. Takket være salg af skydekort og sponsorgaver. Julefrokosten havde 18 personer, lidt mindre end vanligt. Formandens beretning blev godkendt, det samme blev regnskabet. Alle valg var genvalg. Formand: Erling Sørensen, Næstformand og sekretær: Svenning Engkebølle, Kasserer: Søren Larsen, Bestyrelsesmedlemmer: Birte Andersen, Jan Christensen. Generalforsamlingen sluttede med et leve for foreningen.

Odense

Sommerudflugt

Afdelingens sommerudflugt, den 12. juni, går i år til Ebeltoft, med mulighed for besøg på "Fregatten Jylland". Afgang fra Hawk kl 0900, undervejs kaffe med forfriskning. Pris 120,- kr pr person, excl entre til "Fregatten Jylland". Sidste tilmelding søndag d. 30 maj til Fritz tlf 66 16 83 47.

Mvh
Bestyrelsen

Læserbrev

Alternativ til Hjemmeværnet ?

Der er nogle, der mener, at fordi den frihed, der her i landet blev kæmpet for for godt et halvt århundrede siden, og som de andre steder kæmper for den dag i dag, ikke synes umiddelbart truet for vort vedkommende, så kan man godt reducere det danske forsvar og afskaffe HJEMMEVÆRNET.

Men ikke mindst i lyset af 11 september 2001 og nu ikke mindst de mæderidder der stadig plager storby beboerne verden over, med bl.a. bombeeksplosionen i Moskva, men også Londons metro, har været hjemsøgt i mindre målestok.

Så med den terror der også vil kunne finde sted i Danmark, er politikerne også nød til at træffe beslutninger, som kan være med til at sikre og beskytte sårbare punkter i det danske samfund.

Og det gør man ikke med at nedlægge vores territorialforsvar, som regeringen er godt i gang med, Det er de nye trusler som terrorisme der skaber frygt hos borgerne, det indskrænker vores frihed og ødelægger initiativet i den vestlige verden.

Vi har vi også Hjemmeværnet med dets 60 000 frivillige til rådighed, som er uddannet og som af egen fri vilje døgnet rundt med entusiasme, engagement og forsvarsvilje og er parate til at beskytte sårbare punkter i det danske samfund. Om nødvendigt også med våben som støtte til politiet og det øvrige forsvar. Ofte er tidsfaktoren afgørende, og Hjemmeværnet er hurtigt fremme, fordi vi er overalt altid.

Ingen steder i verden, er en så stor gruppe samfundsborgere af egen fri vilje, døgnet rundt parate til deres lands ve og vel for kun ca. 0,7 milliarder.

Vi har Hjemmeværnet - hvad er alternativet ?

Med venlig hilsen
Informationsofficer
Kurt Torkelsen
Venslev Huse 6, 4050 Skibby
Tlf. 47529946 - 21292641

Effektudvalget holder udsalg - se selv på www.propel.dk

6 flotte glas - kun 100,- kroner

PROPEL SIDE 7

Rabat på mange artikler
så længe lager haves

Mærkedage april - maj 2004

75 år

05-04-2004	761/48	Mogens C Petersen, Studsgårdsvej 3, st. tv, 2100 København Ø
13-04-2004	79/50	Kristian S Nielsen, Lysholt Alle 19, 7430 Ikast
20-04-2004	3886/50	E V H Jensen, Poppelvej 15, 7470 Karup
29-04-2004	160/50	Bent Nielsen, Ramløsevej 5, 1. 2100 København Ø

70 år

06-04-2004	247436/55	Milton Egelund Nielsen, Småbuskvej 1, 8700 Horsens
12-04-2004	207086/54	Carl Chr. Clausen, Sct. Jørgens Gade 150, 5000 Odense
17-04-2004	207255/54	Asgar Kragh, Falkevej 16, 7400 Herning
25-04-2004	1108/53	John J Sigurdsson, Bakkehøj 41, 2740 Skovlunde
23-05-2004	209066/54	Jens Christensen, Rosenvænget 18, 6541 Bevtøft

65 år

25-04-2004	446712/60	Jørgen Erik Jørgensen, Møgelgårdsvej 31, 8520 Lystrup
01-05-2004	450713/60	Flemming Nørgaard, Stendalsvej 21, st. th., 7470 Karup
17-05-2004	363055/58	Henning Mikkelsen, Solhvervsvej 24, st. th., 8200 Århus N

60 år

02-04-2004	557311/62	Henning Husted Jeppesen, Haydnsvej 43, 7500 Holstebro
02-04-2004	LMK	Hans Georg Pærksen, Lupinstien 8 B, 8800 Viborg
05-04-2004	727333/66	Svend Aage Pedersen, Hybenvej 40, 6950 Ringkøbing
13-04-2004	554746/62	H J Damsgaard, Staghøj 19, 6500 Vojens
17-04-2004	593072/63	Kurt Larsen, Samsøvej 9, 8464 Galten
18-04-2004	728931/66	Kaj Steen Bille Nielsen, Blåhøjvej 5, 7200 Grindsted
28-04-2004	594836/63	Poul Hultquist, Hjelevej 65, 2. th., 8600 Silkeborg
29-04-2004	594052/63	Hans Weikop, Kystparken 103, 6710 Esbjerg V
01-05-2004	594302/63	Knud Riis Nielsen, Tingstrupvej 31, 7700 Thisted
03-05-2004	727700/66	Jens Thomsen, GC BOX 549, 3970 Pituffik
12-05-2004	594211/63	Erik Kjær Mikkelsen, Solsortevej 14, 7100 Vejle
13-05-2004	523432/62	A Lendal Jørgensen, Dortheasvej 4, 4660 Store Heddinge
13-05-2004	679056/65	Jørn Nielsen, Nørretoft 2 A, 6760 Ribe
20-05-2004	554965/62	Erling Houmøller Jensen, Anlægsvej 3, 7830 Vinderup
27-05-2004	641251/64	Ove Jørn Nielsen, Helligkorsvej 41, 4000 Roskilde
27-05-2004	491585/61	Torben Prior, å Tvørgård, FO-370 Midvågar

50 år

04-04-2004	Aug/74	Bent Ravn Larsen, Bordingvej 39, 7441 Bording
04-05-2004	Maj/77	Kim Reinert, Vildtbaneparken 49, 2635 Ishøj
07-05-2004	Nov/75	Poul Kjær Overgaard Christensen, Søndertoften 29, 7990 Øster-Assels
14-05-2004	Nov/79	Bent Hansen Kramer, Kikkenborgvej 23, 7400 Herning
14-05-2004	Aug/75	Torben Birke Kristensen, Lindegårdsparken 37, 4640 Fakse
25-05-2004	Nov/74	Peter Damhøj Jensen, Bakkevej 14, 8410 Rønde

40 år

01-04-2004	Feb/84	Bjarne Rostgaard Olsen Martinsen, Rughavevej 17 2 tv, 8800 Viborg
04-04-2004	Maj/85	Martin Bjørn Bendtsen, Elmevænget 26, 9430 Vadum
07-04-2004	Aug/84	Niels Christiansen, Syrenvej 12, 8500 Grenå
15-04-2004	Sep/88	Thomas Anton Jensen, Eremitageparken 313, 1., 2800 Lyngby
23-04-2004	Feb/86	Thomas Ulf Larsen, Rosenhøjvej 8, 8410 Rønde
24-04-2004	Maj/85	Finn Vittrup Nielsen, Pilevænget 56, 4930 Maribo
01-05-2004	Nov/84	Hans Krogh Kjeldsen, Gunderupvej 180, 9760 Vrå
06-05-2004	Aug/84	Jan Mathiesen, Sletmarken 13, 6310 Broager
17-05-2004	Aug/84	Svend Balsby, Schaumburgvej 13, 7500 Holstebro

PROPEL-stof

PROPEL udkommer den 1. eller den første hverdag herefter i månederne februar, april, juni, august, oktober og december.

Deadline for stof til bladet er i 2004:

Februar	5. januar
April	1. marts
Juni	1. maj
August	14. juni
Oktober	17. juli
December	1. november

Det indsendte skal være redaktionen i hænde senest på de nævnte datoer.

Den sikreste og hurtigste metode til indsendelse af stof er:

Tekst:

Skriv i tekstbehandling, helst Word, og hæft filen ved en E-post til bladet@propel.dk

eller:

Fax den maskinskrrevne / printede tekst til 75 64 16 06

eller:

Send teksten, helst maskinskrivet, med post til:
Bladet PROPEL, Højvangsalle 29
8700 Horsens

Billeder:

Digitale fotos i JPG- eller TIF-format, indtil ca. 2 MB til bladet@propel.dk
Over 2 MB i alt: på CD-rom
samt papir-billeder med post til:
Bladet PROPEL, Højvangsalle 29
8700 Horsens
Papirbilleder og CD-rom'er returneres kun på forlangende.

Hjemmesiden:

Stof, der inden for en uge ønskes indrykket på hjemmesiden, sendes til E-post adressen: propel@propel.dk

Adresseændring

meddeles til forretningsføreren.
Se adresse nedenfor.

Artikler optaget under navn står for de enkelte forfatters egen regning og kan ikke tages som udtryk for redaktionens eller FSF's mening.
Redaktionen forbeholder sig ret til ikke at medtage artikler, der indsendes uopfordret.

Flyvevåbnets Soldaterforenings protektor: Hendes majestæt Dronning Margrethe
Ærespræsident: Chefen for FTK Generalmajor Leif Simonsen

Landsformand: Flemming Raalund, Lindevej 28, 4760 Vordingborg. Tel. og fax: 5598 5503, Mobil: 2578 2901, E-post: lf@propel.dk
Næstformand og sekretær: Svend Hjort, Hindegade 9, 2. th., 1303 København K, Tel.: 3976 1514, E-post: nf@propel.dk
Forretningsfører: Harry Sørensen, Hans Egedesvej 9, 9800 Hjørring, Tel: 9892 0795, Fax: 9892 3795, E-post: fsf@propel.dk
Jubilæumsudvalget: Formand: Bent Petersen, Solsortevej 7, 7100 Vejle, Tel. og fax: 7583 8119, E-post: jubi@propel.dk
Redaktionsudvalget: Formand: Erling H. Sørensen, Strandvejen 108, 4200 Slagelse, Tel: 5853 1931, E-post: ehs@propel.dk
PR-udvalget: Formand: Ernst Kronvold Frederiksen, Højvangsalle 29, 8700 Horsens, Tel: 7564 1600, E-post: pr@propel.dk
Skydeudvalget: Formand: Finn Schjoldager, Skelbækvej 35, 9800 Hjørring, Tel: 9890 9202, E-post: skyd@propel.dk
Effektudvalget: Formand: Kai Clausen, Løven 19, 3650 Ølstykke, Tel: 4717 5307, E-post: effekt@propel.dk
Redaktion af PROPEL: Ernst Kronvold Frederiksen, Tel: 7564 1600, Fax: 7564 1606, E-post: bladet@propel.dk
Ansvarshavende redaktør: Erling H. Sørensen, Strandvejen 108, 4200 Slagelse, Tel: 5853 1931, E-post: ehs@propel.dk

FSF's hjemmeside: www.propel.dk - E-post: propel@propel.dk

1. Holdet fra Eskadrille 721 knejser stolt foran deres "Lego-borg", som ikke er legetøj men kan være en livsforsikring.
2. To amerikanske specialister i overlevelse i forskellige miljøer instruerede danskerne i, hvordan man blandt andet bygger en énmands igloo.
3. Gummiflåden er ikke meget bevendt uden den beskyttende snevold.

Besætningerne var delt op i hold. Eskadrille 721's hold lagde ud med at trække i udløserlinen til den 12 mands store gummiflåde. Holdets natlogi var etableret, men kun delvist. Gummiflåden ville være et meget ugæstfrit sted at overnatte, hvis ikke der blev bygget en snevold til at tage af for den bidende vind.

- Det er vigtigt, at deltagerne arbejder i et tempo, så de ikke kommer til at svede. Det er ret uheldigt at blive våd indenbords i den her kulde, sagde oberstløjtnant Benedict Kjærgaard, der som læge har ansvaret for, at ingen får kuldeskader. Han understreger, at sved er netop kroppens måde at afgive varme på - og det ikke er dét, der er brug for i den polare ødemark.

Eskadrille 721's hold fandt hurtigt ud af at fordele arbejdet. Med det samme blev der udpeget en tisse-sten. Det var praktisk at have ét sted, hvor folk forrettede deres nødtørft, idet den omkringliggende sne blev brugt til drikkevand.

4. Der saves sneblokke til den store guld medalje blandt Eskadrille 721's hold.
5. Det kan være svært at styre tændstikker og primus med store handsker på. Blottede hænder blev følelseløse bare inden for halvandet minut.
6. En kop dampende aspargessuppe er langt fra af vejen.

Med højt humør savede deltagerne sneblokke ud af det knirkende sne og satte dem sirligt sammen til en solid snevold. Blokkene lignede flamingoplader og knirkede på nøjagtigt samme måde. Natten lovede 30 minusgrader og mange var spændte på, hvordan det skulle blive at overnatte i den strenge kulde.

- Jeg forventer, jeg kan holde varmen i nat, sagde flyveroverkonstabel Sven Possekel, der er radiooperatør i Eskadrille 721.

KOLDT MEN UNDER BETRYGGENDE RAMMER

Som fast medlem af øvelsesstaben ved den polare overlevelsesøvelse sagde Benedict Kjærgaard:

- Øvelsen skulle helst holdes fri for kuldeskader. Selv om alle deltagerne er raske, sendes der alligevel en læge med, der har specialviden om kuldepåvirkning af mennesker.

Øvelsesstaben har bragt hjælpemidler med ud på isen. Blandt andet var det muligt for i en akut situation at bringe en øvelsesdeltager i sikkerhed i et varmt læskur. Lægen holdt under øvelsen løbende øje med deltagerne og sikrede sig, at ingen led fysisk overlast, og skulle nogen blive syge eller sårede er lægen på stedet.

KNEB MED AT AFSKÆRE KULDEN

- I dag må jeg sige, at det lige lå på grænsen det med at holde varmen. Med en chillfaktor, der banker temperaturen ned til 57 frostgrader, er det svært, pointerede Sven Possekel efter to nætter i henholdsvis gummeflåden og iglooen. Alligevel havde han det bedre end nogle af hans kolleger i den isnende polarkulde. Der var mange, der frøs i de to døgn øvelsen varede. En enkelt måtte tages ind i skurvognen for at undgå kuldeskader, mens et par af deltagerne fik lette frostskeer i ansigtet, der svarer til et lille brandsår.

Sven Possekel fortsætter:

- Det kneb med pladsen, hvis vi skulle sove på én gang. Derfor valgte vi frivilligt, at to skulle holde vagt udenfor. Vi traskede rundt derude i den knirkende sne og nød det flotte nordlys.

Indenfor satte vi et stearinlys under bladet på en spade. Det virkede som en radiator - genialt.

Sven Possekel understreger, at dét at have oplevet indlandsisen vise tænder, giver en livsvigtig forståelse af, hvordan nødstedte bør gebærde sig i det arktiske. Og så var deltagerne i øvrigt heldige ved denne "nødlanding". Der lå ingen sårede rundt omkring med kraniebrud, åbne benbrud og chok. Det ville have stillet deltagerne helt anderledes forfærdet! □

MANAS-SOLDATER SAMLET HOS BIKER-JENS

AF ARNE BACH NIELSEN

DEN 6. MARTS SAMLEDE JENS ROMUNDSTAD ALIAS BIKER-JENS GODT 50 AF HANS MANAS-KOLLEGER TIL FEST PÅ AMAGER. AFTENENS NØGLEORD HED SAMMENHOLD.

Trods sammenholdet var festdeltagerne også til indbyrdes konkurrence. Hold ét, to, tre og fire fra udsendelsen kæmpede om aftenens mesterskab i øksekast. Med lidt god vilje, en militær disciplin. I indkørslen hvislede en tveægget økse gennem luften og landede med et hult hug i den kraftige skydeskive – når det ikke lige gik ud over plankeværket i baggrunden!

Alle de fremmødte havde gjort tjeneste i sikringsstyrken på Manas-basen i Kirgisistan i forbindelse med Operation Enduring Freedom. Folk var taget til Amager fra alle egne af landet.

- Folk har haft et stort behov for at mødes efter hjemkomsten fra Manas, sagde Jens Romundstad. Og der var nok at mødes om. Minderne fra Manas fæg gennem luften – ka' du huske... og hvordan er det gået med dig... og så var der obersten, der...

80 procent af aftenens fremmødte var folk med rådighedskontrakt.

Pauli Poulsen, der er flyverkonstabel af reserven forklarede:

- Biker-Jens har oprettet en hårdt tiltrængt gruppe på internettet, hvor interesserede kan samles i et fælles forum. Jeg ser, at der hver eneste dag er 10-30 mails folk imellem, hvor de udveksler snak og underforstået humor. Fint, for efter jeg kom hjem, savner jeg fællesskabet. Men jeg må sige, at meget af stemningen fra Manas er blevet genskabt i aften.

- Jeg er til fede oplevelser, og jeg er rigtig glad for, jeg tog til Manas. Det var kanont at være en del af det sammenhold, der var derude, siger flyverkonstabel af reserven Randi Sommer.

Jens Romundstad, der selv har taget tjenesten i Manas som en stor udfordring og kæmpe oplevelse, glædede sig over, at Flyvevåbnets Førings- og Operationsstøtteskole har bakket op om sammenkomsten i form af hjælp til at udsende invitationerne og andre praktiske ting. □

INTERNATIONALE OPGAVER KRÆVER MERE MILITÆRPOLITI

AF ARNE BACH NIELSEN

Når Flyvevåbnet i stigende grad engagerer sig internationalt, behøves der også en større kapacitet inden for blandt andet militærpolitiet, i daglig tale MP. Derfor har Flyvevåbnets Førings- og Operationsstøtteskole påbegyndt en ekstraordinær MP-uddannelse. Det drejer sig om personel fra konstabel- og sergentgruppen.

Der var brug for gode armkrafter og motorik, når øksen gerne skulle placeres i bulls eye under økse-kaste-konkurrencen. Hvilket af holdene, der vandt. Nåh, det var vist ingen, der gik så højt så højt op i.

ELEMENTER I MP-uddannelsen

Magtbeføjelser	Våbenuddannelse
MP-bestemmelser	Førstehjælp
Rets- og straffeforhold	Psykologi
Politi- og efterforskningslære	Samtidsorientering
Færdselslære	Dansk sikkerhedspolitik m.m.
Orienteringslære	

Sergent K. Mølholm, Flyvevåbnets Førings- og Operationsstøtteskole, og flyverspecialist T. Christiansen, Flyvestation Aalborg inspicerer hjulkassen med et spejl for at finde eventuelle våben eller sprængstoffer.

Den 5. januar mødte ti MP-aspiranter op og var klar til at uddanne sig til MP'ere. Inden da var de blevet godkendt såvel fysisk som psykisk til jobbet, som det kræves. Foran står i alt 19 ugers intensiv uddannelse, hvor eleverne bliver mødt med store krav, inden den røde baret kan sættes på hovedet.

Som udgangspunkt kommer eleverne fra bevogtningstjenesten, og det betyder, at de i forvejen er uddannet i mange af elementerne, der ellers indgår i MP-uddannelsen.

At faget afhørings teknik er blevet skærpet, er et eksempel på, at der i stigende grad stilles større krav til den enkelte MP'er under en eventuel efterforskning, nationalt som internationalt.

Den 15. maj står Flyvevåbnet med endnu ti nyuddannede MP'ere, der er klar til at gøre tjeneste såvel inden for Danmarks grænser som udenfor. □

ÉN HIMMEL – ÉT SYSTEM

AF CAMILLA ROSENGAARD

NATO HAR NÅET EN MILEPÆL I UDVIKLINGEN AF KOMMANDO- OG KONTROLSYSTEMET TIL STØTTE FOR LUFTOPERATIONER – DET SÅKALDTE ACCS.

Den 8. december 2003 var der tilfredse miner i NATOs hovedkvarter i Bruxelles. Det højteknologiske netværksbaserede system til støtte for luftoperationer ACCS (Air Command and Control System) havde bestået en vigtig eksamen. ACCS's design var blevet kigget grundigt efter i sømmene, og eksperter i NATO havde vurderet, at leverandørens design fungerede. Dermed kunne leverandøren, ACSI (Air Control Systems International), gå i gang med at udvikle systemets software.

8. december 2003 må betragtes som et vendepunkt. Projektet har bevæget sig fra planlægningsstadiet til udviklings- og implementeringsstadiet. ACCS er dermed gået fra at være en visionær idé, som opstod mens den kolde krig endnu rasede, til at blive en fysisk realitet, der om få år vil ændre hele den måde, Flyvevåbnet opererer på.

DEN FJERDE DIMENSION

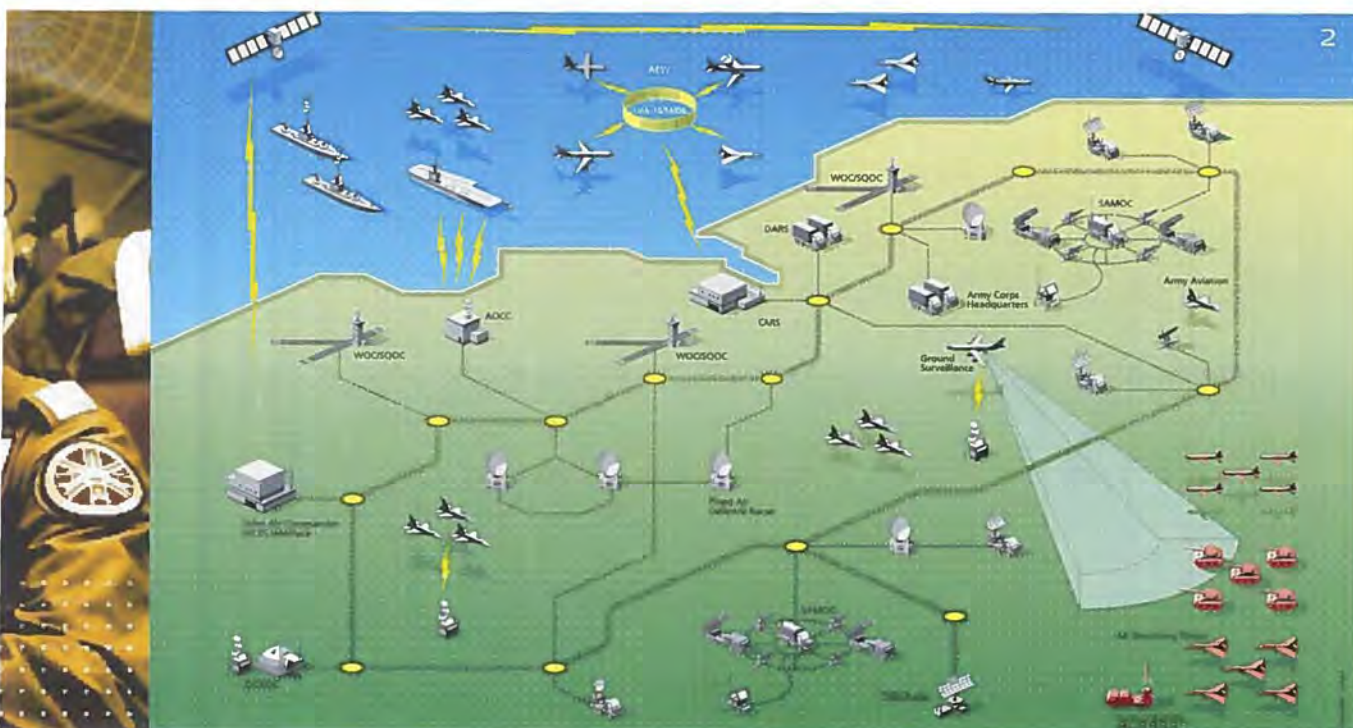
For 100 år siden kunne krigsskuepladsen, der var kendetegnet af to hære opstillet over for hinanden, anskues i to dimensioner. Under Anden Verdenskrig spillede flyvemaskinen en væsentlig

rolle og indtog den tredje dimension. Den relativt nye teknologi skulle vise sig at være et trumfkort, som i krigens spæde start gav et afgørende forspring for dem, der forstod at anvende den ny teknologi - primært Tyskland.

ACCS er i tråd hermed blevet karakteriseret som krigsskuepladsens fjerde dimension. En virtuel globe, der binder alle elementer i et netværk sammen. ACCS kan beskrives som en arkitektur, der i princippet muliggør et frit flow af informationer til og fra alle med adgang til systemet. Ligesom flyvemaskinen udgjorde et teknologisk kvantespring, der sendte de daværende militærdoktriner til revurdering, sætter ACCS sit fingeraftryk på de kommende doktriner. Systemet er netværksbaseret. Det bliver den moderne krigsførelse også.

SLAGMARKENS SPILLEREGLER

Software er et nøgleord i ACCS. Alle enheder - de såkaldte noder - i ACCS anvender samme software. Det muliggør udveksling af informationer og samarbejde på kryds og tværs af forskellige enheder. Enhver deltager i netværket kan i princippet få adgang til at se, hvor alle de andre er, hvad de gør, og hvad de forventer at gøre. Samarbejde - eller interoperabilitet - bliver muligt på et langt mere avanceret niveau end nogensinde tidligere.

1. ACCS er et netværksbaseret system, der skal støtte planlægning, iværksættelse, udførelse og kontrol af alle typer luftoperationer. I ACCS samles således både offensive og defensive missioner samt alle typer af støtteoperationer.

2. Alle enheder er noder på netværket. De væsentlige beslutningscentre anvender samme ACCS software. Det muliggør udveksling af informationer og samarbejde på kryds og tværs af forskellige enheder.

ACCS giver brugerne et tidsmæssigt forspring i forhold til fjenden. Og brugerne får en evne til at reagere på uforudsete hændelser og pludseligt opståede muligheder. Men det kræver, at alle deltagere er enige om mål og midler for operationen.

- ACCS giver langt større mulighed for at handle hurtigt og på eget initiativ. Det stiller krav til, at spillereglerne, eller det vi kalder rules of engagement, er klart definerede og efterleves af netværkets deltagere. Desuden skal målet – commanders intend – stå lysende klart for alle involverede. Hvis det er tilfældet, er de enkelte enheder i stand til at selvsynkronisere, dvs. træffe beslutninger uden først at skulle gennemløbe lange kommandolinier. Man kan sammenligne commanders intend med FMK's mission/vision og rules of engagement med FMK's værdigrundlag, siger oberstløjtnant Klavs Mundt, chef for FMK's ACCS projektkontor.

NETVÆRKETS TRE AKTØRER

Netværket er bygget op over tre typer hovedaktører: Sensorer (radar, satellit, m.v.), effektorer (våbensystemer) og beslut-

ningstagere (command and control). De er alle noder i et netværk - det kan for eksempel være en F-16 pilot på mission. ACCS er det system, der anskaffes til at støtte beslutningstagere i command and control centre på netværket.

- Det er beslutningstagerne, som lægger den overordnede strategi. De har det samlede overblik over, hvad opgaven eller målet er, og hvad der findes af sensorer og effektorer. Men det er vigtigt, at de enkelte noder reagerer på de situationer, der opstår. Det kan for eksempel være, at en F-16 pilot finder ud af, at det mål, som han skulle ramme, ikke længere er der, når han kommer frem. I stedet for blot at flyve tilbage kan han nu melde ind i systemet, hvor han er, og hvilke ressourcer han råder over. Dermed kan han måske hurtigt og fleksibelt komme andre noder til hjælp, forklarer Klavs Mundt. Et moderne kampfly er en kapacitet selvom alle våben er anvendt. Flyets avancerede sensorer er fortsat til rådighed for andre i netværket.

Den overordnede planlægning og styring af NATO's fremtidige luftoperationer skal kontrolleres fra fire nye store centre kaldet CAOC (Combined Air Operation Centre). fortsættes på side 22

ACCS AFLØSER NADGE

ACCS afløser bl.a. NATO's hidtidige system til overvågning af lufrummet NADGE (Nato Air Defence Ground Environment). Systemet, der stammer fra begyndelsen af 1970'erne, er det gamle skjold mod NATO's østflanke. I modsætning til ACCS er NADGE udelukkende stationært og er designet alene til at styre luftforsvarsoperationer.

Når ACCS inden for fire til fem år er en realitet i hele NATO, flytter ARS Karup ind i Bunker 1137 på Flyvestation Karup. Den del af FTK, der har haft til huse der, er flyttet ind i det nye kontorbyggeri, der er opført i umiddelbar nærhed af Bunker 1137.

Derudover bliver der etableret en række kontrolcentre benævnt ARS, der skal lede den taktiske udførelse af luftoperationer. Finderup i Jylland bliver vært for én af NATO's fire CAOC'er (samt en i Frankrig) med hele Nordeuropa som ansvarsområde, mens Flyvestation Karup skal huse en ARS. Udover de fire CAOC'er i Europa etableres to deployable CAOC'er, der for eksempel kan fungere som et fremskudt kontrolcenter i nærområdet til en krigszone. Personalet i de fire stationære CAOC'er fungerer som støtte for de to deployable CAOC'er. Der etableres yderligere en selvstændig fransk CAOC. Den fungerer uafhængigt af de fire øvrige og leverer ikke personel til de to deployable CAOC'er.

GLOBENS FALDGRUBER

ACCS er et fuldt integreret, interoperabelt og automatiseret system, der skal støtte planlægning, iværksættelse, udførelse og kontrol af alle typer luftoperationer. I ACCS samles således både offensive og defensive missioner samt alle typer af støtteoperationer.

ACCS vil blive det samlende netværk for alt, hvad Flyvevåbnet foretager sig. Kritikerne af systemet peger på, at der er en risiko for, at hver enkelt bruger af netværket vil blive overvældet af de store mængder af informationer. Den kritik afviser Klavs Mundt.

- Mit modsvar til kritikerne af ACCS er, hvad er alternativet? Vi har behov for et system, der matcher den virkelighed, som vi lever i. Informationerne eksisterer, lad os udnytte dem effektivt. I stedet for at afvise ACCS er udfordringen snarere at udvikle grænseflader, som er så brugervenlige, at deltagerne nemt kan få overblikket også i en presset krigssituation. Desuden prioriterer systemet informationerne i forhold til den specifikke bruger. Det er derfor, at vi karakteriserer ACCS som fuldt automatiseret. □

- 1981: NATO fremfører de første planer om at erstatte det eksisterende overvågningssystem NADGE.
- 1989: Muren falder. Den kolde krig slutter.
- 1992: Ambitionerne bliver justeret til den ændrede politiske virkelighed.
- 1996: NATO sender ACCS i udbud.
- 1999: NATO indgår kontrakt om udvikling og levering af ACCS med konsortiet ACSI (Air Control Systems International).
- 2003: ACCS består det såkaldte Critical Design Review, dvs. NATO vurderer, at designet virker efter hensigten.
- 2005: ACCS's software er færdig udviklet. Systemet skal derpå gennemtestes på udvalgte test sites.
- 2008/9: Implementering af ACCS i Danmark påbegyndes. CAOC i Finderup tages i brug.
- 2009/10: ACCS er etableret i hele NATO.

FINDERUP I DEN FJERDE DIMENSION

AF CAMILLA ROSENGAARD

DANMARK SPILLER EN NØGLEROLLE I NATO'S FREMTIDIGE KONTROL- OG KOMMANDOSYSTEM TIL STØTTE FOR LUFTOPERATIONER.

Under den jyske hede befinder en af NATO's mest moderne bunkere sig. Finderup bliver derfor centrum for en af NATOs fire stationære luftoperationscentre kaldet CAOC. Den danske CAOC vil have en rækkevidde, der strækker sig fra Nordkap i nord til Alperne i Syd og fra Irland i Vest til Hviderusland i Øst.

Det er ikke til at se det, hvis man ikke lige ved det. Men under de lyngdækkede bakker på den jyske hede ligger den bunker, som om få år skal huse det ene af i alt fire nye store NATO luftoperationscentre. Bunkeren ved Finderup bliver vært for NATO's nordligste center - det såkaldte CAOC (Combined Air Operation Centre) med ansvar for luftoperationer af enhver art i hele Nordeuropa.

Dermed bliver Finderup et centralt geografisk knudepunkt i NATO's nye virtuelle netværksbaserede system til støtte for luftoperationer - ACCS (Air Command and Control System). Systemet vil inden udgangen af dette årti bl.a. erstatte NATO's eksisterende overvågningssystem NADGE (NATO Air Defence Ground Environment).

- Finderup blev blandt andet valgt, fordi bunkeren er en af de mest moderne i NATO-regi. Desuden er der gode øvelsesområder over Nordsøen, siger oberstløjtnant Klavs Mundt, chef for FMK's ACCS projektkontor på Flyvestation Værløse.

De øvrige tre luftoperationscentre vil blive placeret i henholdsvis Uedem i Tyskland, Poggio Renatigo i Italien og Larissa i Grækenland. Dertil kommer yderligere to CAOC'er, som bliver deployable enheder, der kan fungere fremskudt i forhold til et givent kriseområde. Endelig etableres en selvstændig CAOC i Frankrig, som ikke leverer bidrag til de øvrige fire CAOC'er. Den danske CAOC vil have et ansvarsområde, der strækker sig fra Nordkap i nord til Alperne i Syd og fra Irland i Vest til Hviderusland i Øst.

CAOC'S OPGAVER

Når det nye center for luftoperationer er fuldt etableret i Finderup omkring 2008, får det tre hovedopgaver. Det skal for det første kunne håndtere og kontrollere en større krise- og krigssituation med op til 1.000 flyvninger - de såkaldte sorties - i døgnnet. For det andet skal personellet kunne forstærke de tre øvrige CAOC'er i Europa samt de to deployable CAOC'er. For det tredje skal den jyske CAOC planlægge og gennemføre større øvelser.

NATO's fire centre for luftoperationer forventes i fredstid bemandet med 150 personer, mens der i krisetid vil være 240 personer på pinden. Der vil være et tæt samarbejde de fire centre imellem. I krisetid vil personel fra tre luftoperationscentre blive udstationeret i den CAOC, der bliver udvalgt som centrum for en given luftkampagne. Desuden vil personellet i de fire stationære CAOC'er med jævne mellemrum blive udstationeret til de deployable luftoperationscentre.

- Den danske CAOC bliver en af hovedaktørerne i ACCS. Selvom informationer i princippet er tilgængelige i hele det netværksbaserede system, ligger den overordnede beslutningskompetence i de fire luftoperationscentre. Det bliver personellet i Finderup, Uedem, Poggio Renatigo og i Larissa, der får det forkromede overblik over informationsflowet og dermed ansvaret for agere i forhold hertil, siger Klavs Mundt.

ARS I KARUP

Udover centret i Finderup får Danmark en såkaldt ARS i Karup. ARS står for tre ting: Air Control Center, Recognised Air Picture Production Center og Sensor Fusion Post. Opgaverne for en ARS består først og fremmest i at danne sig et overblik over aktiviteterne i luften. Dette gøres ved hjælp af radar- og datalinkforbindelser til f.eks. NATO's avancerede AWACS fly. I ARS samles luft, sø- og landbilledet løbende til ét samlet og opdateret situationsbillede. På baggrund af dette billede og CAOC's retningslinier leder og kontrollerer ARS fly- og raketoperationer. Med avancerede datalinkforbindelser overføres billedet sammen med styrekommandoer til de jagerfly og raketbatterier, der deltager i en given operation.

ARS Karup er én af NATO's 16 ARS-enheder, der skal lede den taktiske udførelse af luftoperationer. Når ACCS inden for fire til fem år er en realitet i hele NATO, flytter ARS Karup ind i Bunker 1137 på Flyvestation Karup. Den del af FTK, der har haft til huse dér, er flyttet ind i det nye kontorbyggeri, som er opført i umiddelbar nærhed af Bunker 1137. □

ORDEN I UNIFORMEN

AF OBERST HENRIK LUNDSTEIN,
KONTROL- OG LUFTFORSVARSGRUPPEN

VI BØR VÆRE BEDRE TIL AT DEMONSTRERE, AT VI ER STOLTE AF AT VÆRE ANSATTE I FLYVEVÅBNET.

Ordet uniform har sin rod i det latinske "uniformis", hvilket kan oversættes til "som kun har et udseende". Det oprindelige formål med at bære militære uniformer var, at det blev muligt at skelne ven fra fjende, og at uniformen desuden understøtter korpsånden ved at give bærerne en fællesskabsfølelse.

SLØSET UNIFORM TOLKES SOM SLAP HOLDNING

Nu om dage ligner de forskellige landes uniformer meget hinanden. Især kampuniformerne er væsentlig mere ens end dengang, soldaterne gik i kamp med gule, røde eller blå uniformer og trekantet hat med fjer. At uniformen medvirker til at skabe fællesskabsfølelse og korpsånd er imidlertid stadig tilfældet, ligesom uniformen er med til "at tegne firmaet" i samfundet generelt.

Derfor er det også væsentligt, at uniformen bæres korrekt. Der er af samme årsag udgivet et reglement, som i detaljer gør rede for, hvorledes og i hvilke kombinationer uniformsgenstandene kan sammensættes på autoriseret måde. Der er endog billedmateriale, der understøtter det skrevne.

Bliver uniformen båret ukorrekt, vil det blive tolket som tegn på manglende respekt for eget værn af vore allierede militære kolleger, hvilket vore samarbejdspartnere i venskabelige vendinger undertiden lufter, når de får lejlighed til det. Også vor egen civilbefolkning vil bemærke, at den fornødne respekt tilsyneladende ikke er til stede, når civile og militære beklædningsgenstande blandes, og der ikke bæres hovedbeklædning for uniformeret personel.

ENSARTETHED VED CEREMONIEL

Flyvevåbnets nye uniformssystem kan kombineres med et utal af uniformsgenstande, helt autoriseret. Ikke desto mindre vil det være en fordel, når alle deltagere i parader eller andet ceremoniel er iklædt den samme autoriserede kombination. Billeder fra eksempelvis Majestætens besøg ved tjenestesteder viser undertiden et "kludetæppe" af forskellige uniformer. Dette er mindst talt uhensigtsmæssigt. Der er som bekendt ikke ret langt fra det perfekte til det uantagelige, og en optræden som anført virker ikke befordrende for Flyvevåbnets anseelse. Sagt med andre ord, når vi gennemfører ceremoniel, så gør vi det enkelt og rigtigt. Naturligvis er det ikke korrekt bæring af uniform og ceremoniel, der berettiger Flyvevåbnets eksistens. Vores operative effektivitet måles på andet og mere end uniformen. Alligevel er det ærgerligt, at Flyvevåbnets omdømme i ind- og udland lider skade ved en sløset påklædning.

Respekt opnås blandt andet ved, at uniformen sidder korrekt.

Lad mig derfor appellere til at, vi alle udviser den respekt for Flyvevåbnet, som det fortjener ved at bære uniformen korrekt, herunder ensartet påklædning, når vi en sjælden gang varetager ceremonielle opgaver. Som bekendt rækker Flyvevåbnets kerneproduktion langt ud over de ceremonielle tiltag, men når vi gør det, skal det foregå på en måde, vi kan være bekendt. □

FORSVARSFORLIGET ANNO 1999 - ESKADRILLE 721 BLEV VENDELBO

AF ARNE BACH NIELSEN

Cambodia, Afrika, Balkan, Grønland, Irak og Afghanistan er kun et ganske lille udsnit af stederne, hvor eskadrillen har plantet en nål på det verdenskort, der hang på Flyvestation Værlose. Typerne af opgaver og de mere eller mindre eksotiske destinationer har været talrige gennem årene siden 1926, hvor eskadrillen opstod i Søværnets regi.

Chefen for Flyvestation Aalborg, oberst Karsten Schultz, ser det som en udfordring at huse Flyvevåbnets transporteskadrille.

VISUELT GUF OVER AALBORG

Men den 1. marts kunne besætningerne hos Eskadrille 721 nøjes med knapt så megen flyveplanlægning. Dagens tur gik til Aalborg. Til gengæld gjorde hele syv fly sig praktisk talt klar til at lette fra Flyvestation Værlose på samme tid. To C-130H Hercules, to CL-604 Challenger- og tre T-17 Supporter-fly drog på kalenderårets første forårsdag over Kattegat, hvor de ved middagstid overføj Flyvestation Aalborg i samlet formation og kort efter landede på deres nye hjemmebase. De lokale og landsdækkende medier var allerede på plads med klickende kuglepenne og tændte kameraer.

- Det har været og bliver en hektisk tid. Vi mangler pt. omkring 30 procent af vores besætningsmedlemmer og teknikere. De bliver i øjeblikket omskolet til den nye C-130J-model i USA. Side-løbende skal hermed eskadrillens opgaver stadig varetages, og midt i det hele skulle der jo også pakkes, sagde kaptajn Karsten Jensen som fungerende chef for eskadrillen. Processen med at omskole personalet fortsætter hen over foråret og sommeren.

DEN MENNESKELIGE FAKTOR MÆRKBAR

Cirka 190 folk er flyttet med eskadrillen fra Værlose til Aalborg. Omkring en fjerdedel beholder deres bopæl på Sjælland og pendler indtil videre.

- Det kan måske tage lidt længere tid at samle en besætning, når et akut behov opstår. Vi kommer jo til at bo noget mere spredt end på Sjælland. Men vi kan stadig holde os inden for bestemmelsesernes rammer, siger Karsten Jensen.

Et udsnit af Eskadrille 721's flyflåde på plads foran de nye hangarer på Flyvestation Aalborg.

To Challenger- og et Hercules-fly tager samlet afsked i luften over Flyvestation Værlose. Om det er tårer, der vælter ud af brandkøretøjerne, skal være usagt.

Da Eskadrille 723 i Aalborg med sine F-16 fly blev nedlagt for tre år siden, flyttede omkring 45 teknikere midlertidigt til Flyvestation Værlose og blev omskolet til transportflyene. De er nu vendt hjem med transporteskadrillen til den nordjyske flyvestation. Det hænger sammen med, at da det stod klart for fire år siden, at Eskadrille 721 skulle flytte til Aalborg, var der adskillige Værlose-teknikere, der fandt sig et andet job, idet de ønskede at kunne blive boende øst for Storebælt, også efter 2004.

NYE OG GODE FACILITETER

Eskadrillens personel er flyttet fra deres idylliske "bondegård" i Værlose til en nyrenoveret bygning i Aalborg. To kæmpestore og splinternye hangarer og en forplads til godt 200 millioner kr. er parat til at huse Eskadrille 721 og danne bedre rammer for transportflyenes alsidige virke i fremtiden.

Netop samme dag blev det første og dugfriske C-130J Hercules-fly leveret til Flyvevåbnets og blev trillet i den næsten sterile hangar. Se, det var en indflytteri-gave, der ville noget. □

DEN KOM, VI SÅ, DEN SEJREDE

AF CAMILLA ROSENGAARD

Det var en verdensbegivenhed i det lille kongerige, da Flyvevåbnet kunne bringe den første af sine tre nye C130J-30 transportfly hjem til Flyvestation Aalborg.

Danmarks nye transportflyver fik en varm velkomst, da den for rullende TV-kameraer landede foran et talstærkt pressekorps samt nysgerrige medarbejdere fra flyvestationerne i både Aalborg og Værløse. Et par ambitiøse fotografer kravlede op i en af flyvestationens master for at få det bedste billede af den nye maskine, der havde taget turen fra fabrikken i Georgia, USA via Bermuda og Azorerne til England for som en anden forårsbebuder at lande på Flyvestation Aalborg i strålende solskin den 1. marts.

Med en F-16 jager på sidelinien sejlede den splinternye maskine først henover Flyvestation Aalborg for derpå at lande og slutte sig til resten af Eskadrille 721. Eskadrillen havde kort forinden taget afsked med Værløse, krydset Kattegat for i samlet formation at overflyve Flyvestation Aalborg og derpå én efter én at lande foran den nybyggede hangar til Hercules transportfly.

REN DRENGEDRØM

Den bredbagede og tykmavede propelflyver fløj den 16 timers lange tur fra USA via en sydlig rute til det nordjyske uden skyg-

gen af problemer. Den danske del af den seks mand store besætning bestående af testpiloterne kaptajn Steen Hørdum, der lyder pilotnavnet TEM, kaptajn Jens Østergaard Jensen alias JØT, testingeniør Ida Ferlov samt mekaniker Poul Nielsen var lettede over, at kunne bringe den første maskine hjem efter lang tids intenst arbejde med at kontrollere flyene for fejl og testflyve dem på Lockheed Martins fabrik i Marietta i delstaten Georgia.

- Det er gået rigtig godt. Vi er blevet mødt af regn og blæst alle vegne og kunne jo godt have tænkt os lidt bedre vejr, men det har også været det eneste minus. Alt er gået efter planen. Men først nu begynder det rigtige arbejde jo med ibrugtagning af flyene, siger Ida Ferlov, der har knoklet på C130J-30-projektet i flere år.

Steen Hørdum, TEM, og makkeren JØT har på skift siddet bag rorpinden på C130J-30 i cirka 30 times testflyvning i USA inden, at det blev alvor, og de krydsede kloden for at bringe Hercules hjem.

- Det er den rene drengedrøm at få lov til at flyve maskinen. Det er første gang, at jeg selv har fløjet et helt nyt fly på en sådan tur, og det er skønt. Alting dufter nyt og godt. Den er let at operere med, og har fløjet perfekt hele vejen hjem. Desuden har turen været kulminationen på flere års arbejde, hvilket selvfølgelig har betydet, at vi har været ekstra spændte, siger TEM, alt imens sønnike stolt lytter med uden at vige fra sin fars side.

1. Den danske del af besætningen bestående af mekaniker Poul Nielsen, testingeniør Ida Ferlov, testpiloterne Kaptajn Jens Østergaard Jensen alias JØT, samt kaptajn Steen Hørdum, TEM, bragte C130J-30 hjem fra Georgia via Bahamas og Azorerne.

2. Med F-16 jagere på sidelinien sejlede C130J-30 først henover Flyvestation Aalborg for derpå at lande og slutte sig til resten af Eskadrille 721.

Flyene er topmoderne, og man kan vel godt sammenligne dem med F-16 i en teknologisk henseende. Teknologien gør dem behagelige at flyve for os piloter. For eksempel er det head-up display, hvor alle fly-data projiceres, et godt værktøj, siger Steen Hørdum. Han oplyser, at C130J-30 er så automatiseret, at de to piloter nu også kan udfylde navigatørens, flightingeniørens og radiooperatørens funktioner.

Steen Hørdum er kun hjemme på et kort ophold. Allerede en uge efter landing stikker han og holdet igen af vestpå for at forberede hjemtransport af det næste fly, der ventes at lande i Aalborg i midten af marts. Omkring 5. april skal det tredje fly efter planen være i sikker dansk havn.

Flyvevåbnet forventer, at C130J-30 vil begynde at operere omkring 1. oktober. Flyene skal i første omgang have installeret elektronisk krigsførelsesudstyr blandt andet produceret af den danske fabrik Terma. Siden går et omfattende træningsprogram i gang for transportflyeskadrillens resterende besætningsmedlemmer og mekanikere i Lyneham i England.

TAKTISK TRANSPORTFLY

Det er ikke tilfældigt, at valget af nyt transportfly faldt på C130J-30. De mange års gode erfaringer med H-modellen har haft væsentlig indflydelse. Desuden passer flyet til det operationsmønster, som Flyvevåbnet forventer at få i fremtiden.

- Vi var ikke et øjeblik i tvivl om, at C130J-30 var det fly, der passede til vores behov. Vi ser frem til, at få større rådighed over vores transportfly, eftersom de nye fly vil være langt mindre tid på værksted end H-modellen. C130J-30 kan flyve længere, højere og stærkere med brug af færre brændstoffsressourcer. Volumenmæssigt kan den rumme mere end sin forgænger. Og på grund af flyets udstyr, blandt andet det elektroniske krigsførelsesudstyr, er C130J-30 velegnet til at operere i krigsområder, fordi den kan tage de nødvendige modforholdsregler i luften. Vi har desuden haft gode erfaringer med Lockheed Martin indtil videre og er meget tilfredse med valget af fly, fastslår generalmajor i FMK Klaus K. Axelsen få minutter før den store maskine sætter hjulene på dansk jord. □

FLYVEVÅBEN-MUSEUM ER UNDERVEJS

AF ARNE BACH NIELSEN

FLYVEVÅBNET FÅR NU EGET MUSEUM. DET KOMMER TIL AT LIGGE I SMUKKE OMGIVELSER VED RINGKØBING FJORD, NÆRMERE BETEGNET VED STAUNING LUFTHAVN.

Museet viser Flyvevåbnet fra oprettelsen i 1950 og til idag samt dansk luftforsvars og militærflyvnings historie frem til 1950. Udover fly vil udstillingen også rumme materiel, der ellers relaterer til dansk militær flyvning. Udstillingen vil integrere små og store genstande mellem hinanden og ikke adskilt, som ofte ses i tilsvarende typer udstillinger.

Flyvevåbnets eksterne forhold bliver lige som den teknologiske udvikling, trusselsbilleder og internationale relationer vist gennem tekst og billeder. Det samme gælder for værnets interne forhold som organisation, opgaver, personel, materiel og infrastruktur.

Det er Tøjhusmuseet og Dansk Veteranflysamling, der er gået sammen om projektet. Tøjhusmuseet vil stå for det museumsfaglige og holde udstillingen ajour, mens Dansk Veteranflysamling

vil stå for den daglige drift af udstillingen og de tilknyttede publikumsfaciliteter.

EN PERLE AF FLY

Dansk Veteranflysamling, der blev stiftet i 1975, råder i dag over 58 fly, hvoraf de 40 findes i udstillingen. 17 af flyene er i flyvedygtig stand.

På 3000 indendørs kvadratmeter kan besøgende allerede i dag kigge tilbage i historien. Samlingen af fly er af en virkelig høj kvalitet. Som et godt eksempel kan nævnes 11 udgaver og dermed en komplet samling af det danskbyggede KZ-fly.

Det første danske militærfly, B&S monoplan III fra 1911, finder gæsterne nydeligt opstaldet i den rene og velholdte hal. Dansk militærflyvning er allerede godt repræsenteret i Stauning med en Draken som seneste skud på stammen.

I sommerhalvåret i fjor besøgte ikke mindre end 20.000 mennesker udstillingen, så det kommende museum for Flyvevåbnet kan uden tvivl se frem til et rigtigt flot besøgstal.

Den danskbyggede KZ-4 har ingen militær fortid. Men det fløj som ambulancefly fra 1944 til 1962, hvor det løste mange opgaver, som blev overtaget af Flyvevåbnets redningshelikoptere, der kom til landet i 1957.

Dansk Veteranflysamling's nuværende bygninger ved Stauning Lufthavn. Den nye hal, der skal rumme en ren fly vevåbenudstilling, kommer til at ligge til venstre for de to nu værende haller.

Det første danske militærfly, B & S monoplan, er et af de velbevarede klenodier, som museet i Stauning kan frembyde. Flyet er udlånt af Tøjhusmuseet.

Tøjhusmuseets direktør, Ole L. Frantzen siger:

- Tøjhusmuseet er et statsligt museum, der har til opgave at sikre den danske forsvarshistoriske kulturarv – herunder også Flyvevåbnets. Det har længe været en torn i øjet på museet, at vi ikke har haft mulighed for at vise publikum vores omfattende samlinger vedrørende Flyvevåbnet og dansk militær flyvnings historie.

Vi ser Dansk Veteranflysamling som en seriøs og kompetent partner, der supplerer Tøjhusmuseet på en god måde.

PUBLIKUM SKAL FASCINERES

Der lægges vægt på, at det er den ægte vare, der udstilles. Hvad enten det drejer sig om skoleklasser, familier, pensionister, turister, tjenestegørende eller enhver anden, skal publikum henføres til, at netop dét fly har fløjet Grønland tyndt, dén radar har snurret døgnet rundt i 1950'erne og lige netop dén luftværnskanon har buldret løs i Trandum skydeområde, bare for at tage et par eksempler.

Der lægges op til, at udstillingen vil få en kvalitet, der gør det muligt for gæsterne at få et reelt fagligt udbytte ud af besøget.

NYBYGGERI

Dansk Veteranflysamling har projekteret en udbygning på 3410 m², projektet indeholder en udstillingshal på 2280 m², som skal danne rammen om det nye museum. Den samlede anlægssum andrager mill. 13. Godt halvdelen af dette beløb er fundet i form af egenfinansiering og tilsagn om anlægsstøtte fra Ringkøbing Amt og Skjern Kommune. Der arbejdes på at fremskaffe de resterende midler fra fonde og stat.

Det er Dansk Veteranflysamling, der står som bygherre, hvor Tøjhusmuseet er den, der udstiller.

Dansk Veteranflysamling har netop ansøgt Skjern Kommune om byggetilladelse til første fase, som er en rundbuehal på 380 m². Den skal blandt andet bruges til at huse restaureringen af Flyvevåbnets C-47, K-687.

De to samarbejdspartnere forventer at kunne åbne dørene til flyvevåben-museet i 2006. □

TO GANGE CHEFSKIFTE PÅ SJÆLLAND

Den 16. marts var der chefskifte ved henholdsvis Kontrol- og Luftforsvarsgruppen og Flyvevåbnets Officerssskole.

Oberst Jens Sannom afløste oberst Henrik R. Dam som chef for Kontrol- og Luftforsvarsgruppen. Henrik Dam blev dagen efter udnævnt til konstitueret generalmajor, og forretter fremover tjeneste i Forsvarskommandoen.

1. april overtog oberst Søren Falk-Portved kommandoen over Flyvevåbnets Officerssskole, hvor han afløste Jens Sannom. Søren Falk-Portved kommer fra stillingen som stabschef ved Flyvertaktisk Kommando.

ÅBENT HUS AFLYST I ÅR.

Af økonomiske årsager bliver Åbent Hus ikke afholdt i år. Det er således andet år i træk, Flyvevåbnet har valgt at spare penge til det ressourcekrævende arrangement. Af samme årsag har Flyvevåbnet sagt nej tak til at deltage i udenlandske flyshows.

Sidste Åbent Hus blev holdt på Flyvestation Værløse i juni 2002. □

Også i år udebliver luftakrobatikken og masseudstillingen fra de danske flyvestationer.

TA' BLADET MED HJEM

Medarbejderne var nysgerrige efter at se det nye blad. På billedet ses medarbejdere på Flyvevåbnets Hoveddepot, der som de første i Flyvevåbnet fik bladet at se. Medarbejderen har nu via bladet også fået mulighed for at vise sin arbejdsplads til familie, venner og naboer.

I efteråret kunne Flyvevåbnets medarbejdere for første gang finde det nye blad i postskuffen. Nu kunne bladet læses derhjemme eller på arbejdspladsen uden den sædvanlige kamp om de få eksemplarer af Flynyt.

Al begyndelse er svær, og det er beklageligt, at ikke alle flyvevåbenfolk fik bladet i hånden. Lad os dog glædes over, at langt de fleste blade blev leveret hos de rette modtagere. Redaktionen erkender, at tingene som regel altid kan gøres endnu bedre, og det vil den bestræbe sig på.

Det ligger Flyvevåbnets ledelse på sinde, at bladet når ud til den enkelte medarbejder, militær som civil. Bladet Flyvevåbnets – til Flyvevåbnets medarbejdere's formål er, som titlen antyder, at binde medarbejdere og ledelse tættere sammen; altså et firma-blad, hvor medarbejderen blandt andet kan holde sig ajour med de store linier i Flyvevåbnets udvikling. Flertallet af mennesker interesserer sig for sin arbejdsplads. Derfor fordeles bladet til den enkelte ansatte. Dette er en væsentlig del af bladets nye koncept. □

KATAPULTSÆDET ER VÅBENMANDENS OMRÅDE

AF JAN HALLIN, FLYVERTAKTISK KOMMANDO

Det er sen eftermiddag på Nellis Air Force Base i Nevada. På flyfeltet er våbenmekaniker Torben Ladegaard fra Eskadrille 726 på Flyvestation Aalborg gået i gang med at inspicere cockpittet på et af de danske F-16 fly.

Sædet og canopyet indeholder sprængladninger til katapulten. Våbenmekanikerens arbejde er blandt andet at sikre, at katapulten virker, og derfor efterser han sædet og kanten af canopyet hver 30. dag. Torben Ladegaard rykker og flår i sædets skulderseler. Selvom selerne ikke indeholder en sprængladning, så er det alligevel våbenmandens ansvar, at alle dele i sædet virker.

- Men hvis jeg finder en fejl ved sædet, som ikke har direkte med sprængladningen at gøre, så bliver sædet overladt til en sædemekaniker, forklarer Torben Ladegaard.

AKROBATISKE ØVELSER PÅ COCKPITTET

Næste skridt er at undersøge sprængladningen i flyets canopy. Sprængladningen ligner en grå nylonsnor, som løber hele vejen rundt langs underkanten. Enkelte steder er snoren afbrudt af sikringer, som minder om plomberne på en brandalarm.

- Det er vigtigt at sprængsnoren er hel og at alle sikringer er intakte. Hvis ikke, så skifter jeg dem, fortæller Torben Ladegaard. Udover at lave periodiske eftersyn af katapultsystemet har våbenmekanikerens ansvaret for at alle udvendige ophæng fungerer. Det vil sige de mekanismer, der holder bomber og missiler fast på flyet, indtil piloten trykker på udløseren.

TILSER VÅBEN PÅ STARTBANEN

Det sker at et fly kommer tilbage fra en mission uden at have smidt bomberne. Enten fordi det har været unødvendigt at bruge dem eller fordi udløsermekanismen har svigtet. I begge tilfælde er det våbenmekanikerens opgave at sikre bomberne med sikkerhedspinde, så bomberne ikke bliver udløst, når flyet står på jorden.

- Det er der ikke noget farligt i. Så længe bomben sidder på flyet, kan den ikke detonere. Det største problem kan være, hvis bomben er blevet halvt udløst, så den kun hænger i det ene ophæng. Så kan det være svært at sikre den, men der er ingen risiko for at den eksploderer uden videre, siger han.

Er der tale om en defekt ved udløsermekanismen er det våbenmekanikerens opgave bagefter at undersøge, hvorfor mekanismen fejlede, og derefter få rettet fejlen.

Selve bomberne har han ikke noget med at gøre. Det er ammunitionsfolkenes arbejdsområde. □

Magasinpost B

POST

DANMARK

PP

Afsender:
Flyvevåbnet

Destribueret af:
Flyvevåbnets Soldaterforening
Hans Egedes Vej 9
9800 Hjørring

03593 ARC 165 000
DET KONGELIGE GARNISONSBIBLIOTEK
KASTELLET 46
2100 KØBENHAVN Ø 2100 0666/ 1

